

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра китайської філології

Кваліфікаційна робота магістра з китайської філології

на тему:

**ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ
ТЕКСТІВ ЗМІ З КИТАЙСЬКОЇ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ**

Студента(тки) групи Мжит 52-21
факультету східної та слов'янської філології
денної форми навчання
Освітньої програми
Східна філологія: китайська мова і література,
переклад, методика навчання
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.065 Східні мови та
літератури (переклад включно),
перша – китайська

Самойлова Євгена Олеговича

Науковий керівник:

канд. філол. наук, доц. Малинюк І.В.

Допущена до захисту

«___»_____ 2022 року

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

_____
(ПІБ)

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2022

ЗМІСТ

ВСТУП	2
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ТЕКСТІВ ЗМІ У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ ЛІНГВІСТИЦІ.....	5
1.1 Актуалізація проблеми вивчення текстів ЗМІ в сучасній китайській лінгвістиці.....	5
1.2 Специфіка перекладу текстів ЗМІ у сучасній китайській лінгвістиці.....	18
Висновки до 1 розділу	28
РОЗДІЛ 2. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ТЕКСТІВ ЗМІ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ.....	30
2.1 Основні сучасні підходи у вивченні текстів ЗМІ сучасної китайської мови.....	30
2.2 Комплексна методика аналізу текстів ЗМІ сучасної китайської мови.....	35
Висновки до 2 розділу.....	42
РОЗДІЛ 3. ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТЕКСТІВ ЗМІ З КИТАЙСЬКОЇ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ.....	44
3.1 Лексичні особливості перекладу китайських текстів ЗМІ.....	44
3.2 Граматичні особливості перекладу китайських текстів ЗМІ.....	58
Висновки до 3 розділу	67
ВИСНОВКИ.....	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	72
АНОТАЦІЯ.....	82

ВСТУП

Кваліфікаційна робота присвячена вивченню лексико-граматичних особливостей перекладу текстів ЗМІ з китайської на українську мову. Сучасна китайська лінгвістика продовжує досліджувати проблему вивчення перекладу текстів ЗМІ, серед видатних вітчизняних та закордонних вчених, що досягли успіхів у вивченні наведеної галузі можна виділити Пилинську М.М., Баранник Д.Х.(1983), Грицай І.С.(2012), Войцехович І.В.(2006), Горелов В.І.(1979), Микоян А. С.(2003) та ін.

В інформаційну еру мова ЗМІ набуває особливого значення. Її безперервний розвиток пов'язаний насамперед із еволюцією технологій передачі інформації, які забезпечують мові ЗМІ особливу роль моделі національної мови в інформаційному просторі. Мова ЗМІ впливає на норми мови, смаки і переваги носіїв мови більшою мірою, ніж офіційна, наукова чи художня мова. Вивчення текстів ЗМІ як результату мови, зануреної у певний соціальний контекст, може допомогти більш детально розглянути основні принципи внутрішнього устрою певних сфер життя. Це, поряд з розглядом лінгвопрагматичних особливостей перекладу статей ЗМІ, може стати основою для проведення подальших лінгвістичних досліджень.

Життя сучасної людини неможливо уявити без засобів масової інформації. Новини займають одне з найпочесніших місць в нашому житті, вони освітлюють події навколо. Сьогодні, напевно, кожен починає свій день зі стрічки новин у twitter, facebook, instagram, а якщо ви громадянин Китаю, то 人民日报(People's Daily), 中国中央电视台(CCTV) чи 微信(wechat). Новинами цікавляться усі, починаючи від школярів і завершуючи пенсіонерками на лавочці біля під'їзду. За допомогою новин, ми не лише дізнаємося про події у світі, а й будуюмо свою громадянську позицію, наше відношення до життя.

Власне поняття мас медіа різними науковцями визначається неоднаково. Наприклад, О.Савченко(2006) надає наступне визначення:

Мас-медіа – особлива соціальна система, призначена для регулярного виробництва, тиражування та поширення інформації в суспільстві.

Актуальність теми роботи полягає в її спрямованості на вивчення лексико-граматичних особливостей перекладу текстів ЗМІ з китайської на українську мову. Актуальність теми дослідження підсилюється ще й необхідністю розроблення нового підходу до визначення лексико-граматичних особливостей перекладу текстів ЗМІ з китайської на українську мову.

Метою роботи є встановлення лексико-граматичних особливостей перекладу текстів ЗМІ з китайської на українську мову.

Поставлена мета передбачає вирішення таких **завдань**:

- 1) критично проаналізувати наукову літературу і сформулювати теоретичні положення роботи для вивчення лексико-граматичних особливостей перекладу текстів ЗМІ в сучасній китайській лінгвістиці;
- 2) уточнити специфіку перекладу текстів ЗМІ в сучасній китайській мові;
- 3) розробити комплексну методику дослідження лексико-граматичних особливостей перекладу текстів ЗМІ в сучасній китайській мові;
- 4) виявити лексико-граматичні особливості перекладу текстів ЗМІ з китайської на українську мову.

Об'єкт дослідження – тексти ЗМІ сучасної китайської мови.

Предмет дослідження – лексико-граматичні особливості перекладу текстів ЗМІ з китайської на українську мову.

Фактичний матеріал роботи становлять 1 доповідь Сі Цзіньпіня на XX Національному з'їзді КПК обсягом 32460 ієрогліфів та 14 повідомлень новин, загальним обсягом понад 600 ієрогліфів, опубліковані на найбільш відвідуваних інтернет-сайтах новинного характеру китайського сегменту мережі інтернет: Xinhuanet.com (приблизно 8,5 млн відвідувачів за місяць), ChinaPictorial.cn (приблизно 7,8 млн відвідувачів за місяць), People.com.cn (приблизно 6,8 млн відвідувачів за місяць), ChinaDaily.com (приблизно 6,4 млн відвідувачів за місяць), China.com.cn (приблизно 4,9 млн відвідувачів за місяць).

Специфіка теми, завдань і матеріалу роботи зумовили комплексний підхід до вибору таких **методів і прийомів дослідження**, як загальнонаукові методи (індукція та дедукція, аналіз та синтез), методи лінгвістичного аналізу, як-от комунікативно-прагматичний та інтерпретаційний аналіз тексту, а також контрастивно-перекладацький аналіз, що вважається основним методом зіставлення тексту оригіналу та тексту перекладу.

Практичне значення одержаних результатів роботи полягає в тому, що отримані результати можуть використовуватись студентами при підготовці до занять (семінарських і практичних) з теорії і практики перекладу, написанні рефератів, курсових і дипломних робіт, виконанні студентських наукових досліджень з проблем перекладу газетної інформації під час проходження різних форм перекладацької практики, а також в можливості їхнього застосування в процесі викладання навчальних дисциплін: “Стилістика китайської мови”, “Теоретична граматики китайської мови”, “Лексикологія китайської мови”.

Наукова новизна представленої роботи полягає в спробі розробити комплексну методіку дослідження лексичних та граматичних особливостей перекладу текстів ЗМІ з української на китайську мову. Виявлено основні лексичні та граматичні особливості перекладу текстів ЗМІ з української на китайську мову.

Структура роботи – кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури та анотації. Повний обсяг роботи 70 сторінок.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ТЕКСТІВ ЗМІ У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

1.1 Актуалізація проблеми вивчення текстів ЗМІ в сучасній китайській лінгвістиці.

З найважливіших рис ХХ століття є незмінне вдосконалення способів поширення інформації. Поряд із традиційними ЗМІ - преса, радіо, телебачення - стрімко удосконалюються й міжнародні телекомунікації (мережа Інтернет).

ЗМІ – це спосіб висвітлення інформації та інструмент переконання. ЗМІ розраховані багатоманітну аудиторію – колосальних розмірів, яку вони мають притягнути та зацікавити її увагу змушуючи себе читати.

Інтернет-новини стали звичним засобом отримання інформації. Друковані газети читають дедалі рідше, і тоді, коли немає часу чекати коли Ваш цифровий носій набере досить заряду.

Серед найважливіших переваг онлайн-медіа є їхня майже необмежена універсальність, доступність і зручність використання. Інтернет-новини дають нам можливість перегляду інформації будь-де, для прикладу: в тролейбусі, метро, потязі, іншому громадському транспорті, та будь-коли, наприклад підчас ранкового омлету з чашечкою свіже завареного Дахунбао.

Інтернет, як майже необмежене джерело інформації заповнює ті моменти нашого життя, коли ми сидимо та чекаємо на прийом у лікаря з купою незнайомих людей, та щоб скоротити час і відігнати думки про власну нікчемність, ми читаємо новини в твітері. Така швидкоплинність інформації зумовлює потребу в формулюванні інформації текстів Інтернет-медіа таким чином, щоб її передача відбувалася вмить, стисло, повідомляючи головне, навіть якщо статтю не буде прочитано до кінця, головною метою є, так справити враження на читача, щоб закарбуватися в його пам'яті серед інших видань. Матеріал, що викладається не повинен опиратися на обізнаність читача в

контексті, а сама його наявність в тексті має бути мінімальною. Таким чином в одночасно, поряд із звичайною повторюваною темою, з'являється тема, що є актуальною саме зараз та потреба у її викладенні. Поява нових ситуацій та потреба в балансуванні між художністю та викладення інформації призводить до повторюваності.

Неможливість уникнення повторюваності, а також невідкладність випущення нових новин зумовлена потребою швидкого споживання інформації користувачами, призвело до виникнення та використання штампів, кліше та певних структур, серед журналістів. Використання таких лексико-граматичних конструкцій зазвичай допомагає у створенні гідного читача тексту, при бракові часу на ретельне опрацювання матеріалу журналістом. Усі ці фактори зумовлюють оригінальність текстів інтернет ЗМІ та окремі їх функції (Воротникова, 2005).

За способом реалізації інформації ЗМІ можна поділити на:

- 1) друковані (преса);
- 2) електронні (радіомовлення, телебачення, кінопродукція, аудіофайли, Інтернет).

У період стрімкого загострення міжнародної ситуації через варварський напад Росії на Україну, нам вкрай важливо розуміти хто нам друг ,а хто ні, через загрозу підриву світового порядку, виникає потреба у перекладі текстів публіцистичного стилю китайських ЗМІ, які дають нам змогу дізнатися про політичну ситуацію та дипломатичні переконання всередині одного з найвпливовіших гравців на міжнародній арені – Китаю. Переклад політичних заяв та новин проникає в усі сфери нашого життя і починає реалізовуватися на різного рівня заходах.

Суспільно-політична сфера, відіграє важливу роль у житті суспільства, а переклад ЗМІ на даний момент є найбільш затребуваним через бурхливий перебіг подій в нашій країні та реакції на ці події у світі. Інтенсивність розвитку відносин між Україною та КНР стрімко зростала до початку широкомасштабної

війни з Росією, аналіз текстів публіцистичного стилю китайських ЗМІ на сьогодні є потребою, яку перекладачі мають задовольнити, оскільки українське суспільство цікавить роль Китаю у цій війні, його вплив на неї. Актуальності також додає необхідність у висвітленні правдивої точки зору про звірства які вчиняє армія Росії на територіях України. Оскільки ворог не цурається використання наклепів та дезінформації про події що відбуваються на теренах України. Китайська мова поширюються не лише на жителів Китаю, але й є мовою спілкування для багатьох народів Далекого сходу, що також додає актуальності її перекладу в боротьбі за підтримку (J. Klabbers, 2009).

Такий перебіг подій у світі зумовив мене повернути увагу до дослідження особливостей перекладу текстів ЗМІ з китайської мови на українську.

Тексти ЗМІ є одними з оригінальних видів публіцистичних текстів, в яких розглядаються явища та події життя суспільства, культури, науки та дипломатично-політичних відносин. Публіцистичні тексти характеризуються експресивністю, тенденційністю, суб'єктивізмом, політичною спрямованістю, вони включають моменти полеміки, звернення до аудиторії, емоційні висловлювання, спеціальну термінологію. Саме тому переклад публіцистичних матеріалів представляє певні труднощі так, як перекладачеві потрібно переосмислити текст і чітко встановити, якими мовними засобами слід передати його зміст, щоб адекватно відобразити думки та настрої автора статті. Проблема адекватного перекладу публіцистичних статей є однією з важливих і актуальних завдань сучасного перекладознавства (Erofeeva, I., & Ushnikova, O. 2017).

Але почати я хотів би з еволюціонування суспільної свідомості, яке природним чином спричинило появу своєрідного розуміння форм буття. У зв'язку з чим у суспільства появилася комплексна система зі структурою, складовою якої є сфери життєдіяльності суспільства. Сфери мають свої межі та рамки, що визначаються впливом тих чи інших суспільних відносин. Традиційно вченими виділяється чотири найбільш значимих для суспільства сфери: економічна, соціальна, політична і духовна (Вебер, 1990).

Кожна складна система має ряд підсистем та інших одиниць, які як цеглинки, відповідають за підтримку цілісності та стійкість конструкції. Конкретна область займається своєю індивідуальною програмою розвитку, а отже в ній закладаються цілі, які відповідають потребам суспільства (Д. Кола, 2001).

Розвиненість суспільства та його системність дуже тісно пов'язані з мовою, завдяки якій відбувається комунікація та обмін інформацією. Громадські сфери не можуть не обслуговуватись мовою, оскільки вона є основним інструментом взаємодії між членами суспільства, а також джерелом, що передає кожній сфері, інформацію для реалізації поставлених цілей, що лежать в основі успішного розвитку та досягнення цілей у певній галузі (О. Р. Frolova, 1981).

Через призму мови у свідомості людей закладаються уявлення про будову суспільної системи, погляди на життя, культуру, науку, релігію. Завдяки спеціальному пласту лексики – термінології, а також стилям мови, в основі яких закладено свої установки для якісної комунікації між співбесідниками. Виходячи з цієї теорії про розподіл на сфери у будь-якій мові виділяють стилі мови, які мають відповідати належній тематиці певної сфери, а також способу подання інформації (Р. В. Efrey, 2010). У китайській мові, як і в українській мові, вчені лінгвісти виділяють п'ять функціональних стилів. У китайській мові термін 修辞学 вживається у значенні науки про функціональні стилі мови (Горелов, 1979).

Стилi мови та деякі сфери, які вони обслуговують:

- 1) побутова сфера (розмовно-побутовий стиль);
- 2) наукова сфера (науковий стиль);
- 3) мистецтво та література (художній стиль)
- 4) адміністративно-правова сфера (офіційно-діловий стиль);
- 5) суспільно-політична сфера (публіцистичний стиль).

Функціональні стилі створюються залежно від цілей та завдань комунікації та диференціюються вибором мовних засобів. Побудова стильотворчого принципу мовної організації є аналогічною до основного типу підбору засобів

передачі інформації конкретного стилю. Специфіка мови функціонального стилю відображається в синтаксисі та лексиці, морфології та будові тексту.

Мовленнєва поведінка того, хто говорить або пише визначається тим, в яких умовах протікає і за для яких цілей здійснюється спілкування. В залежності від сфери, умов, цілей та завдань спілкування проводиться відбір конкретних засобів мови в результаті постійного використання цих засобів у певній сфері спілкування. Інакше кажучи, внаслідок стилістичної диференціації засобів мови, формуються функціональні стилі. Окремо взятий функціональний стиль є доцільним представником окремої систему взаємопов'язаних і водночас взаємозумовлених лексичних, граматичних, а також фонетичних засобів спілкування. Одним із найвпливовіших та актуальних стилів є публіцистичний.

Є чимало вчених, що присвятили свою увагу вивченню проблеми перекладу публіцистики, випустили низку наукових досліджень та дійшли до схожих і не дуже висновків. Зокрема, Д. Баранник зазначає окреме положення мови ЗМІ серед функціональних стилів й підкреслює важливість визначення типологічних особливостей всіх різновидів мови ЗМІ «в напрямі всіх складників мовної структури: морфологічних, синтаксичних, лексичних і фразеологічних» (Д. Х. Баранник, 1983).

В наш час мову ЗМІ в стилістиці традиційно досліджують як окремий підстиль публіцистичного стилю, що використовується на радіо, телебаченні, рекламних оголошеннях, постах мережі інтернет та в періодичних виданнях друкованих та цифрових (О. А. Стишов, 2003). В той самий час термін «мова засобів масової інформації» вживають у ширшому значенні як будь-яку усну чи писемну публіцистику (Дудик, 2005). Також серед окремих вчених прослідковується тенденція розгляду мови ЗМІ як окремого функціональний стиль української мови. Так, А. Нелюба (1997)., акцентуючи увагу на інформативно-пропагандистській та агітаційній функціях стилю «мови засобів масової інформації», виділяє такі його підстилі: публіцистичний (у межах якого існують кіно-, відео-, теле-, радіопубліцистика, газетна й журнальна публіцистика), агітаційно-політичний, ораторський та рекламний підстилі.

Опираючись на вище згадані тлумачення, ми можемо спостерігати розбіжності у визначенні приналежності ЗМІ до того чи іншого підстилю, чи, навіть, у виокремленні його у окремий функціональний стиль. Проте, на мою думку безсумнівним є факт того, що мовленню ЗМІ характерні стилістичні риси та ним використовуються засоби зі стилістики, що притаманні публіцистичному стилю так, як саме публіцистичний стиль є знаряддям висловлення сфери суспільного мовлення та громадської думки. Викладення матеріалу в мові ЗМІ виділяється тим, що він виражається, як правило, через думки його автора, часом досить суб'єктивні, а також експресивне стимулювання читача прийняти інформацію у відповідному культурному, політичному, ідеологічному тощо руслі. Хоча в свою чергу матеріал, що викладається є продуктом суспільства в якому він дозрів, викладений через призму світосприйняття індивіда, що викладає матеріал. Інформація про нагальні(і не дуже) проблеми суспільства є, безперечно, основою ЗМІ. Вплив на читача, слухача чи глядача та спроба донести, переконати їх у певній думці – основна мета ЗМІ. Завдяки цьому у споживача інформації формується певна думка про політичні реалії, культурні вподобання та релігійні переконання (С. Campbell, 2017).

В залежності від аудиторії на яку розраховане видання, воно може реалізувати різні види інформації, ми можемо виділити наступні:

1) Офіційна (державні рішення, резолюції з'їздів і конференцій, промови політичних та державних діячів, заяви політичних партій, громадських організацій чи окремих осіб). Публікують засоби масової інформації. Вона не редагується і має бути опублікована дослівно.

2) Подієва — щоденна інформація про різноманітні події (новини, факти й події внутрішнього та міжнародного життя).

3) Публіцистична — різні аналітичні матеріали, коментарі, оглядові статті чи нариси.

4) Ділова — матеріали з різних галузей знань (медицини, освіти, агрономії тощо, як створені самими спеціалістами, так і взяті в них журналістами у вигляді повідомлень).

5) Довідкова — програми радіо і телебачення, театральні та кіноафіші, розклад руху транспорту тощо.

б) Рекламна — виконує функцію повідомлення та фінансового забезпечення видань.

7) Естетична — різноманітні літературні твори, репродукції живопису й художні фотографії, видрукувані в ЗМІ; музика, вистави, теле- й художні фільми. (Г. В. Середницька, 2016).

Також слід зазначити, що за доступністю інформацію ділять на:

- 1) відкрити, доступну для бажаючих одержати її (що є характерною саме для ЗМІ);
- 2) з обмеженим доступом (відомості становлять державну чи іншу таємницю, розголошення якої завдає шкоди державі, суспільству чи окремій особі). (Г. В. Середницька, 2016).

Ось чому, на мою думку, досліджуючи мовлення інтернет ЗМІ, необхідно звернути увагу на стилістичні особливості публіцистичного стилю.

До характерних атрибутів цього стилю можна віднести поєднання двох антонімічних факторів – тенденції до художності і стандартизованості. Хоча тенденція стандартизованості, як феномен журналістики в наш час піддається певним трансформаціям, в силу зміни доступу до інформації та джерел її походження таких, як соціальні мережі. Слід відзначити що, ці фактори в публіцистиці є продуктом функцій, які вона реалізує, а саме: інформаційно-змістовна функція і функція переконання або емоційного впливу. (Пилинський, 1990)

Всі зазначені фактори певним чином формують природу мови ЗМІ, в якій поєднуються інформаційна складова, експресивна (художня), яка виражається вільним стилем викладення матеріалу, використання різного роду фразеологізмів, іноді жаргонізмів та вживанням лексики офіційно-ділового, наукового стилів, кліше.

Поєднання експресивно-емоційної складової художнього стилю з потребою у викладені об'єктивної(або не дуже) інформації з переданням змісту першоджерела(промов представників держав, доклади науковців чи заяв великих компаній), що означає прагнення публіцистики до чіткості та інформативності, які властиві науковому та офіційно-діловому стилям (Шимко, Л. n.d.). Серед причин виникнення стандартів, а також журналістських штампів, є воління до художності, що виражається в тенденції до експресивності. Експресивність викликана потребою доступності та образності форми вираження, що раціонально для матеріалів розрахованих на охоплення широкої аудиторії. Красномовність та винахідливість у підборі засобів вираження мови є характерними для художнього стилю і розмовної мови – в публіцистичному стилі поєднуються атрибути цих двох стилів. Бажання зберегти баланс експресивністю та стандартами в умовах транслявання ідей, думок, інформації на широку аудиторію призводить до зміни експресії в стандарт, коли навіть, об'єктивно виразний зворот, швидко втрачає свій лоск, перетворюючись на штамп. Неподільність експресії та стандарту стає ключовим стилістичним фактором у побудові висловлювання (Стишов, 2003). Видатний український вчений О. Стишов описував цей стиль так: «прагнення до економності й образності, емоційності та експресивності, влучності, викривальності та каламбуру, гумору, іронії, часом сарказму» (Стишов, 2003).

Під поняттям Інтернет ЗМІ мається на увазі ціла плеяда різних за формою та способом вираження інформації ресурсів, систем, що паралельно існують в мережі(текстової, аудіо, візуальної). Для кращого розуміння значення ЗМІ, зокрема Інтернет ЗМІ, потрібно виокремити та вивчити функції, які виконує ЗМІ. Ми можемо виділити, наступні вісім функцій (Г. В. Середницька, 2016):

- 1) Комунікативна — полягає у формуванні світогляду й громадської думки.
- 2) Освітньо-пізнавальна — ЗМІ є джерелом ознайомлення з відкриттями у різних галузях знань, новими теоріями, концепціями.
- 3) Ідеологічна — пов'язана з пропагандою певних життєвих цінностей та їх популяризацією.

4) Організаційна — ЗМІ слугують знаряддям структурної організації суспільства.

5) Культурна — ЗМІ здійснюють пропаганду й поширення культурних надбань.

6) “Сторожового собаки” — боротьба ЗМІ із суспільними вадами чи хворобами, захист законності й правопорядку від тих, хто намагається їх порушувати, від корумпованого чиновництва та бюрократії.

7) Рекламна — важливий чинник фінансового забезпечення ЗМІ.

8) Розважальна — публікація на сторінках преси кросвордів, анекдотів, гумористичних творів, розважальних програм тощо

Інтернет ЗМІ як логічне продовження розвитку класичних видів ЗМІ, має багато спільних рис. В наш час більшість теле-, радіо- холдингів почали вести трансляцію в мережі Інтернет, також як і багато фізичних видавців почали публікувати свої новини в Інтернеті. (Г. В. Середницька, 2016) Науковець Баранов О.А. надає наступне визначення мережевим ЗМІ: “До них відносять веб-сайти, на яких розміщуються новини та інші інформаційні матеріали, характерні для засобів масової інформації” (О. А. Баранов, 2012)..

Для більш чіткого розуміння, пропоную звернутися до статті 22 Закону України “Про інформацію” – “масова інформація – інформація, що поширюється з метою її доведення до необмеженого кола осіб. Засоби масової інформації – засоби, призначені для публічного поширення друкованої або аудіовізуальної інформації. Аудіовізуальними засобами масової інформації є радіомовлення, телебачення, кіно, звукозапис, відеозапис тощо. Порядок створення (заснування) та організації діяльності окремих засобів масової інформації визначаються законодавчими актами” (Про інформацію: Закон України від 02.10.92 р. № 2657-ХІІ (1992)). Відповідно до стаття 1 Закону України “Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні” друкованими ЗМІ є “видання, які виходять під постійною назвою, з періодичністю один і більше номерів (випусків) протягом року на підставі свідоцтва про державну реєстрацію” (Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні.1993) Згідно зі статтею 29 Закону

України “Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні” продукцією друкованого засобу масової інформації є “виготовлений видавцем тираж окремого випуску видання, підписаний редактором (головним редактором) на вихід у світ, є продукцією друкованого засобу масової інформації”.

Інтернет ЗМІ, так як і класичні засоби масової інформації, умовно можна поділити на:

- 1) інтернет-газети;
- 2) інтернет-журнали;
- 3) інтернет-радіо;
- 4) інтернет телебачення;
- 5) спеціальні сервіси, соціальні мережі, що дозволяють публікування відео, аудіо, друкованих матеріалів. (Г. В. Середницька, 2016)

Порівняно з традиційними ЗМІ, спосіб розміщення інформації в мережі інтернет, має свої особливості, які слід відзначити, вони зумовлені специфікою самої мережі та її можливостями, а саме:

- 1) інтернаціональний характер розміщення інформації (можливість поширення інформації по всьому світові)
- 2) можливість анонітного розміщення інформації
- 3) можливість поширення інформації у різний спосіб(текстовий, фото-, аудіо-, відео-)
- 4) гіпертекстуальність, або можливість поширення та обміну інформацією між користувачами мережі Інтернет, редагування, зміна, видалення інформації.

Таким чином потрібно зазначити, що зазначені типи Інтернет ЗМІ здійснюють функції, характерні кожному частковому виду онлайн ЗМІ, та, як наслідок, реалізують свої окремі види та специфіки текстів новин, що вимагають вживання точних перекладацьких трансформацій для транслявання змісту новин на мову перекладу.

Переклад публіцистичного тексту має бути адекватним і зберігати особливості стилю автора. Наприклад, газетна стаття характеризується лаконічністю, і не повинна розростатися за рахунок описів і наявності інформації, що не несе необхідного сенсу. тим не менш, перекладач повинен зберегти експресивну складову статті, не перетворюючи її на просте інформаційне оповідання.

Публіцистичний стиль представлений багатьма під-стилями (кожен з яких внутрішньо неоднорідний, мовленнєво своєрідний). Наприклад, мовне оформлення статті науково-популярного журналу має багато розбіжностей з тим, що становить мовленнєву сутність публічного виступу чи мітингу або ж звичайного допису-інформації до газети чи репортажу, звіту, інтерв'ю, фейлетону, есе, повідомлення, реклами тощо.

У мові немає таких слів, словосполучень, структур речення, яких не можна було б використати залежно від комунікативної потреби в публіцистичному стилі, тому Публіцистичне мовлення вважається всеосяжним. (Дудик, 2005)

Так ми можемо виділити основні особливості публіцистичного стилю: доступність мови та чіткість формулювань (для розуміння широким загалом); заголовки, що інтригують і заохочують до читання; поєднання логічності аргументів й емоційної виразності викладу для газетного жанру;

- 1) короткі прості речення, часто питальні або окличні, звертання, вигуки;
- 2) патетичність, ентузіазм і схвильованість;
- 3) поєднання точної інформації (найменувань, дат, подій, фактів тощо) з емоційно-експресивною образністю;
- 4) уживання паралельних форм одного й того ж слова – наприклад, братові та брату;
- 5) наявність яскравих мовних засобів позитивного чи негативного авторського тлумачення, яке має
- 6) здебільшого тенденційну ознаку;
- 7) мала кількість емоційно нейтральних слів;

8) багатство художніх засобів (епітетів, метафор, гіпербол, порівнянь).

Публіцистичний стиль є водночас консервативним та прогресивним. З одного боку, в публіцистичній мові використовується велика кількість штамів, наукових, галузевих та інших термінів. З іншого боку, жадання до переконання читачів потребує вигадування все новіших мовних засобів, що призводить до експериментів з формою тексту (Шимко, Л. n.d.).

До головних мовних засобів публіцистичного стилю можна віднести:

термінологія, заклики та гасла суспільно-політичної і соціально-економічної сфери;

поєднання щонайменше трьох видів стилів мовлення: художнього, наукового й офіційно-ділового;

багатий синтаксис. Вживання різних типів питальних, окличних і спонукальних речень, застосування зворотного порядку слів;

велика кількість перифраз, емоційних словосполучень, багатозначної образної лексики тощо.

Публіцистичний стиль 政论语体 спирається на принцип передачі інформації шляхом впливу на думки та почуття людей. Соціальна оцінка є одним із важливих критеріїв цього стилю, оскільки саме вона відображає те, наскільки вміло та точно застосували експресивні конструкції та інші прийоми. Для цього стилю особливо важливі емоційність та експресивність мови. Суспільно-політичні матеріали досить різноманітні у стилістичному та жанровому відношенні. Загалом їх можна поділити на три групи:

1) документально-ділові матеріали (конституції та законодавчі акти);

2) інформаційно-описові матеріали (інформаційні нотатки, довідкові матеріали, історичні описи та огляди тощо);

3) публіцистичні матеріали у вузькому значенні слова (промови, статті тощо) (Н. А. Гейбатова, 2016).

Відомо, що переклад тексту газетної статті може певною мірою відрізнитися від оригіналу, це пояснюється багатьма причинами: різними

засобами експресивного вираження у мові оригіналу та перекладу, описом термінів, що не існують в українській мові, заміною слів, які існують в українській мові і китайській мовах, але несуть різне значення, відступами, що стосуються подій, не знайомих читачеві. Особливу увагу у статтях слід приділяти назвам політичних партій, угруповань, установ та органів влади, які перекладаються точно і з урахуванням стандартів, що існують в українській мові.

При перекладі матеріалів ЗМІ не можна забувати про стиль та ідеологію конкретного автора/видання, оскільки загальний стиль джерела повинен дотримуватися в кожній статті, а крім того, статті політичного характеру мають, як правило, крім основного змісту, ще прихований зміст, який може бути переданим за допомогою метафори або гри слів. Важливість збереження цього під-тексту під час перекладу вимагає від перекладача як хорошого знання китайської мови, так й уміння виявити і правильно передати його сенс засобами рідної мови. Преса націлена на фіксування та передачу інформації до читачів, поширення наукових досягнень, пропагування політичних лозунгів, формування та передачу суспільної думки.

В наш час люди сприймають політику та ЗМІ, як поняття нероздільні, адже ЗМІ, здійснюючи інформативну роль, виступають знаряддям ідеологічного впливу на споживачів, пропаганді політичних ідей, засобом політичної гри та формування суспільної ідеї. І.В. Холявко(2004) підтверджує те, що «вивчення суспільно-політичної лексики базується на фактах її діяльності в рамках публіцистичного стилю, адже політика як сфера суспільної діяльності найбільше потребує засобів масової інформації для встановлення й підтримки постійних зв'язків між суб'єктами політичного життя» (І.В. Холявко, 2004). Досліджуючи особливості суспільно-політичного шару лексики, дослідниця встановила напрями мовних трансформацій: актуалізацію, переконотацію і пасивізацію лексем, які зумовлюють процеси розширення семантичного обсягу слів та утворення нових відтінків їх значень.

1.2 Специфіка перекладу текстів ЗМІ у сучасній китайській лінгвістиці

Для визначення особливостей мови, що використовується засобами масової інформації, необхідно окреслити їхні межі. У найширшому тлумаченні, до ЗМІ відносяться не лише газетно-журнальні тексти, але також й різноманітну «електронну пресу», до якої входять радіо- та телерепортажі, ток-шоу, інтерв'ю, інтернет-матеріали тощо. Безумовно, в межах меж, окреслених для засобів масової інформації, існує достатня різноманітність матеріалів різного характеру. Так, мова, яка використовується в ток-шоу істотно відрізнятиметься від мови новинних нотаток. Незважаючи на це, є можливим виділити деякі основні риси ЗМІ. Серед власне мовних та стильових особливостей мови ЗМІ, сукупність яких відрізняє його від мови інших функціональних стилів, А. С. Мікоян (2003) виділяє такі:

- 1) Висока ступінь **стандартизації** використовуваних засобів: часте використання стійких та клішованих виразів, журналістських штампів, лексикалізованих метафор, стандартних термінів, назв тощо. **Стандартизація** насамперед характерна для матеріалів новин і відображає прагнення їх авторів створити враження абсолютної об'єктивності та неупередженості).
- 2) **Експресивність** мови, розміщення оціночних акцентів тощо. **Експресивність** характерна, як правило, для авторських, передплатних матеріалів.
- 3) **Насиченість реаліями** суспільної, політичної та культурної життя, алюзіями до літератури, історії, кіно, а також цитатами. **Реалії** характерні як для «анонімних», у тому числі новинних матеріалів, так і для авторських, алюзії і особливо цитати зустрічаються в насамперед в авторській журналістиці.

Використання розмовної, жаргонної, сленгової та ненормативної лексики. Цей тип лексики текстів ЗМІ є неприпустимим для повідомлень солідних інформаційних агентств.

Широке використання образної фразеології та ідіоматичної лексики, у тому числі «деформованих» ідіом, гри слів, каламбурів, прислів'їв та приказок. Образна фразеологія, як правило, знаходить своє відображення у всіх видах журналістики (Klyenin, I. D., & Shchichko, V. F. 1978).

Широке використання інших стилістичних засобів, прийомів та фігур мови – таких як гіперболи, літоти, образні порівняння, метафори, метонімія, алегорія, евфемізми та ін. Використання стилістичних засобів характерно насамперед для авторських матеріалів, коментарів, статей та нотаток на різні теми тощо.

Особливістю письмових текстів ЗМІ, що представляє додаткові проблеми при перекладі, є використання заголовків, побудованих на грі слів, цитатах, алюзіях тощо.

Не всі перелічені вище особливості однак характерні для текстів інформаційної спрямованості. Особливого інтересу заслуговують новинні нотатки. Вони є основою діяльності інформаційного агентства.

У широкому розумінні під новиною розуміють оперативне інформаційне повідомлення, написане журналістом інформаційного агентства (далі – ІА) або ЗМІ на представляючу громадський інтерес тему, про подію, про яку раніше аудиторія не знала, або яке сталося нещодавно, або яке маловідоме, або відоме без подробиць.

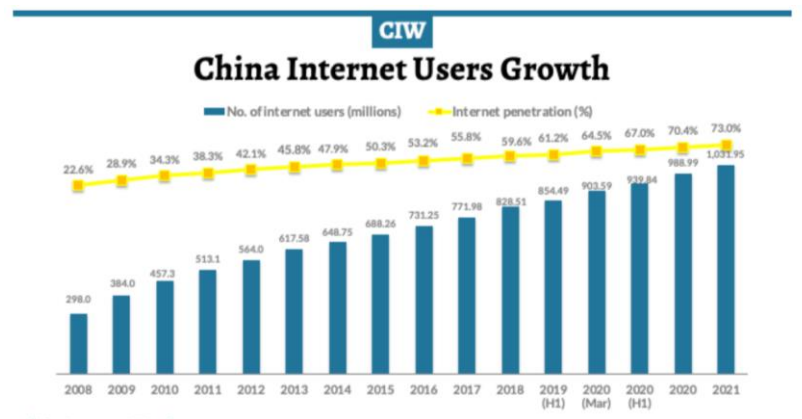
Для того, щоб мати цінність, новинна замітка повинна мати рядом характеристик, наприклад, таких, як: злободенність, важливість для читачів, своєчасність, оперативність, оригінальність, правдивість, об'єктивність, доступність, інформативність, стислість тощо.

Для інформаційних повідомлень, що публікуються сьогодні у пресі, характерний так званий «телеграфний стиль», тобто стиль викладу, якому притаманні стислість, простота, стриманість, гранична точність, нейтральність. При цьому редактор має пам'ятати, що точність — не синонім сухості: стиль інформаційних матеріалів не виключає образності мови, розмовної манери письма (зрозуміло, там, де це доречно), художньо-образотворчих засобів. Головне як для журналіста, який працює над заміткою, так і для редактора, що

править її текст, - дуже коротко (але по можливості так, щоб у читача склалася повна картина події, явища, ситуації чи процесу) розповісти про те, що сталося. У зв'язку з цим оповідання про головним починається з першого речення тексту. При написанні новини журналіст завжди має пам'ятати, що текст новини має усталену структуру - це традиція, закріплена багатьма поколіннями журналістів. Дуже часто при структуруванні матеріалу використовується так званий принцип перевернутої піраміди. Відповідно до цієї концепції журналіст, працюючи над текстом нотатки, послідовно дає відповіді на шість найголовніших у редакційній практиці питань: що сталося? де? коли? хто брав участь? чому це сталося? як сталося? Втім, варто зазначити, що у журналістській практиці допускаються відхилення від цієї форми викладу – питання можуть розташовуватися в іншому порядку, на деякі з них може бути відсутнім відповідь тощо. Подібний підхід до написання новин дозволяє підвищити їх інформативність, скоротивши їх обсяг (D. Randall, 2007).

Треба зазначити, що при перекладі новин з китайської мови, особливо треба слідкувати за самоцензуруванням в силу складної ситуації з волею слова в Китаї. Це необхідно для передачі інтонаційного та емоційного забарвлення питань, що розглядаються в тексті оригіналу. Свою думку перекладач не може висловлювати безпосередньо в перекладі тексту.

Відповідно до 49-го звіту про розвиток Інтернету в Китаї, опублікованого Китайським інформаційним центром Інтернет-мережі (CNNIC), на грудень 2021 року кількість користувачів Інтернету в Китаї досягла 1,032 мільярда, що на 42,96 мільйона більше, ніж у грудні 2020 року, а рівень охоплення Інтернету досяг 73,0 відсотків, що більш ніж у 3 рази перевищує населення США (320 млн на 2022р.). 98,7% мешканців міст мають можливість виходу до Інтернету. На початок 2022 року понад 600 мільйонів людей в Китаї мають високошвидкісний доступ до Інтернету (С. Сі, 2021)..

Такі високі темпи розвитку Інтернету багато в чому пов'язані з політикою держави щодо інтернетофікації населення. Незважаючи на такі вражаючі показники, китайський Інтернет в даний час відрізняється від Інтернету західних країн, – для нього характерні жорсткий контроль зі сторони держави, необхідність проходження ідентифікації для можливості отримання доступу до глобальної мережі Інтернет, а також значна відокремленість від зовнішнього світу. Внутрішні заходи, які вживає уряд Китаю в мережевому просторі КНР, включають всебічну пропаганду політичного режиму, а також різні методи мережевої цензури. Важливу роль у контролі над інформацією грає Адміністративне бюро з пропаганди в Інтернеті, створене за інформаційного агентства Державної ради. У повноваження цієї структури входять координація партійної пропаганди в мережі (як всередині Китаю, так і за його межами), а також освітлення та відстеження суспільних настроїв. Метою Бюро комп'ютерного спостереження та нагляду при Міністерстві громадської безпеки КНР є запобігання будь-якій екстремістській діяльності, а також закликів до її здійснення (М. В. Ареєва, 2014).

Веб-цензура в межах Китаю здійснюється за допомогою двох основних стратегій: фільтрація матеріалів та заохочення самоцензури шляхом регулювання, управління та каральних заходів. Порушення встановлених правил часто тягне за собою покарання: прості користувачі мережі можуть отримати тюремний строк за розповсюдження та публікацію матеріалів, невігідних владі, інтернет-провайдери у свою чергу можуть бути позбавлені ліцензії на надання послуг. Так, у 2006 році до ув'язнення за розміщення в Інтернеті статті під назвою

«Шлях до демократії» був засуджений вчитель середньої школи Жен Чжіюань (BBC, 2006). У статті влада помітили антиурядовий підтекст. Іншим прикладом втручання уряду в інтернет-простір може послужити блокування імені колишнього Державного секретаря США Гіллари Клінтон у внутрішньому сегменті мережі. В одному зі своїх виступів американський політик виступила з критикою політики Китаю щодо Інтернету, що й спричинило накладення заборони на згадку її імені в китайському сегменті Інтернету (A. Esarey, 2006). Разом з тим, починаючи з 2006 р. у Китаї з'явилося спеціальне поліцейське відомство, до повноважень якого входить здійснення контролю за Інтернетом. Дане відомство займається відстеженням та контролюванням інтернет-форумів. На увагу також заслуговують зникнення п'яти продавців книг із Гонконгу в 2016 році. Влада Китаю звинуватили їх у незаконній торгівлі книг на території Китаю. З моменту зникнення два книготорговці вже повернулися на батьківщину, решта троє досі перебувають під арештом біля материкового Китаю (Ellis, R., Hunt, K., & Ullah, Z. 2016). В травні 2022 року влада Китаю почала відображають місцезнаходження користувачів соціальних мереж під публікаціями. Влада заявляє, що теги розташування, які відображаються автоматично, допоможуть розкрити закордонні кампанії дезінформації, спрямовані на дестабілізацію Китаю. На практиці вони запропонували нове паливо для запеклих онлайн-баталій, які все більше пов'язують місцезнаходження громадян Китаю з їхньою партійною лояльністю. Китайці, які пишуть повідомлення з-за кордону та навіть із провінцій, які вважаються недостатньо патріотичними, тепер легко стають мішенню для впливових націоналістичних осіб, чії шанувальники переслідують їх або повідомляють про їхні акаунти (J. Dong, 2022).

Варто зазначити, що цензура в мережі Інтернет має досить гнучкий характер. Так, візити вищого керівництва країни за кордон пов'язані з введенням додаткових заходів щодо захисту інформації. У китайському сегменті Інтернету введено заборону використання таких слів, як «рівноправність», «демонстрація», «свобода», «антияпонська», «свобода», «демократія», "Тайвань" тощо. При спробі написати повідомлення, що містять вже зазначені слова, вони

замінюються на чорні крапки, а повідомлення видаляються. Величезна кількість інформаційних ресурсів піддається внутрішній цензурі. До таких ресурсів належать, наприклад: більшість західних ЗМІ, пошукових систем Bing та Google, безліч американських університетів. Також блокуванням піддаються такі популярні зарубіжні соцмережі, як Netflix, Youtube, Twitter, Instagram, Wikipedia. Так, наприклад, доступ до даних сайтів блокувався, зокрема, напередодні 10-річчя подій на площі Тяньаньмень у червні 2009 року, а також після присудження китайському дисиденту Лю Сяобо Нобелівській премії восени 2010 року. 1 січня 2010 р. набули чинності нові правила, що стосуються музичних творів, що викладаються на китайських сайтах. Згідно новим правилам, всі іноземні пісні підлягають перекладу китайською мовою. Текст перекладу також має бути направлений до Міністерства культури Китаю для прийняття рішення щодо пісні (Y. Tan, 2021).

Китайські ЗМІ виявляють високий рівень політизованості. Вони є найважливішим засобом проведення політики як у межах КНР, так і у світовому інформаційному просторі. Незважаючи на реформи останніх років, всі китайські ЗМІ, як і раніше, залишаються державною власністю. У сферу засобів масової інформації заборонено залучати іноземні інвестиції. Політична спрямованість матеріалів друкованих та електронних ЗМІ піддається ретельному контролю з боку держави (A. Esarey, 2006). Показовим є приклад колись популярного китайського інформаційного-порталу Sina.com.cn. Аж до 2009 р. відвідуваність його становила кілька десятків мільйонів людей на добу, проте при цьому він не вважався ЗМІ і мав право лише переопублікувати новини офіційних інформаційних агентств.

Разом з тим, не можна сказати, що Пекін прагне приховати всі негативні події, що відбуваються всередині країни та за її межами. Влада з особливою увагою ставиться до висвітлення подій, здатних негативно позначитися на іміджі країни. Випадки масових заворушень (наприклад, у Тибеті, березень 2008 р. та в Урумчі, липень 2009 р.), техногенні та природні катастрофи (землетрус у провінції Сичуань, травень 2008 р., посухи, снігові бурі, повені, надзвичайні

ситуації на технічних об'єктах) знаходять широке відображення у засобах масової інформації Китаю. Такий «прозорий» підхід до подання інформації покликаний продемонструвати стійкість влади, а також нав'язати суспільству необхідні настрої для виправдання дій влади (М. В. Ареева, 2014). Визначенням масштабів висвітлення різних подій займається відділ пропаганди Центрального Комітету Комуністичної партії Китаю (далі - ЦК КПК). Відділ пропаганди встановлює стандарти допустимого змісту новинних нотаток на різних рівнях. Вимоги до змісту знаходять своє відображення у так званих пропагандистських циркулярах: документи, що містять вказівки для різних засобів масової інформації по всій території Китаю. Пропагандистські циркуляри складаються на партійних засіданнях та затверджуються в Центральному відділі пропаганди ЦК КПК. Центральний відділ пропаганди встановлює суворі правила журналістської роботи щодо різних подій, дає вказівки щодо висвітлення «делікатних» проблем, після чого розсилає циркуляри до місцевих відділів пропаганди, які в свою чергу, відправляють їх для ознайомлення ЗМІ. У циркулярів, що випускаються відділом пропаганди, немає терміну давності. Циркуляри найчастіше наказують місцевим ЗМІ використовувати офіційні новинні джерела, до яких входять ІА «Сінхуа», Женьмін Жибао та CCTV news (А. Esarey, 2006).

У разі порушення розпоряджень, даних відділом пропаганди ЦК КПК, ЗМІ можуть зазнавати дисциплінарних стягнень. Якщо висвітлення будь-якої події йде врозріз із політикою партії, то відділ пропаганди може направити до редакції ухвалу з вимогою опублікувати спростування чи альтернативну версію викладених раніше подій. Закордонні неурядові організації, такі як «Reporters Without Borders», «Freedom House», «The Committee to Protect Journalists» часто виступають із критикою уряду Китаю щодо свободи слова та Інтернет-цензури. Діяльність цих організацій, у свою чергу, піддається «критичному аналізу» у засобах масової інформації Китаю: місцеві видання проводять розслідування, в яких виявляють усю «правду» про засновників, спонсорів та їх доходи, одержувані з поширення антикитайської пропаганди. З критикою політики

Китаю у сфері Інтернету виступають також офіційні особи розвинених країн. Так, 21 січня 2010 р. з промовою про свободу Інтернету як одному з інструментів поширення демократії у світі та однією з основ американської зовнішньої політики виступила Держсекретар США Х. Клінтон. На початку 2009 р. уряд Китаю оголосив про плани розширення китайських іншомовних ЗМІ. На ці плани Пекін був готовий виділити до 45 млрд. юанів (~ 6,6 млрд. доларів). У плани входило збільшення кількості кореспондентських пунктів офіційного державного інформаційного агентства «Сінхуа» за кордоном до 186, а також розширення сфери його діяльності на супутникове та інтернет-телебачення. У 2009 р. в ефір були запуснені канали китайською та англійською, мовлення також планується здійснювати арабською, французькою та російською мовами. Діяльність каналу спрямована на іноземну аудиторію, проте мовлення доступно жителям материкового Китаю (Ф. Кармайкл, 2021). Центральне телебачення КНР CCTV у період з 2009 р. до 2010 р. в доповнення до вже існуючих каналів англійською, іспанською та французькою мовами здійснило запуск мовлення арабською, португальською та російською. Для цих цілей було залучено понад 100 іноземних співробітників.

У квітні 2009 р. медіа-холдинг «Женьмінь Жібао» випустив у тираж англomовну версію внутрішньокитайської газети з міжнародної проблематики «*环球时报*» (Global Times), що стала другим у Китаї щоденним виданням англійською мовою після «*中国日报*» (China Daily). Крім того, китайське ІА «*中国新闻*» заявило про намір видавати у США англomовну версію журналу "China News Weekly". У співпраці з місцевим видавництвом в США в даний час також публікуються англomовний журнал «Beijing Review», а також різні спеціальні випуски китайських журналів та книг. Поява нових ЗМІ у Китаї спрямована на створення ефекту плюралізму думок. Разом з тим, варто зазначити, що всі видання, як і раніше, піддаються цензурі з боку держави. Основними цілями створення нових ЗМІ, орієнтованих насамперед на іноземну аудиторію, є розширення пропагандистського впливу на зарубіжні держави, і навіть

підтримання образу «відкритої» країни (D. Bandurski, 2010). Заслужують також на увагу спроби китайського уряду вийти на міжнародний інформаційний простір шляхом розширення співробітництва та придбання часток у іноземних ЗМІ. Перші кроки в даному напрямку носять обережний характер і не знаходять широкого розголосу. Так, наприклад, відомо про початок співпраці медіа-групи китайської провінції Аньхой «Anhui Daily Press Group» з південноафриканською "Mallard South Africa Media Group". Створена сторонами у вересні 2008 р. спільна компанія «Сіньянь Медіа Ко., Лтд.» стала першим випадком співпраці китайських засобів масової інформації з іноземними партнерами в галузі інвестицій, які отримали схвалення з боку уряду КНР (Ф. Кармайкл, 2021). Згадані вище тенденції вказують на появу нового підходу Пекіна до зовнішньополітичної пропаганди. В наш час увага уряду КНР спрямовано на розширення кількості джерел інформації, орієнтованих на закордону аудиторію. Він всіляко заохочує створення великими державними інформаційними агентствами своїх власних видань іноземними мовами, в першу чергу англійською. До 2009 р. велика частина зарубіжної діяльності з публікації інформації про КНР здійснювалася в межах заснованого в 1949 р. Міжнародного бюро Головного управління друку КНР, пізніше перетвориться на видавничу групу «中国国际出版集团» (China International Publishing Group).

Тому, по-перше, переклад текстів ЗМІ з китайських інформ. джерел особливо вирізняється необхідністю використання політкоректної лексики. Для прикладу візьмемо тексти суспільно-політичної тематики, до перекладу яких, потрібно підходити найбільш нейтрально та абстраговано, а також з відсутністю особистих політичних переконань та поглядів перекладача. Наприклад, вирази «нормалізація відносин двох берегів» (мається на увазі Китай та Тайвань) та «такі країни, як Сінгапур, Таїланд, Малайзія та Тайвань» китайською мовою перекладаються як 两岸系的暖和 liǎngàn guānxì de nuǎnhé та 新加坡, 泰国, 马来西亚和台湾等国家和地区 xīnjiāpō, tàiguó, mǎlāsīyà hé táiwān děng guójiā hé dìqū відповідно (В. Чжун, 2009). В першому випадку слово "нормалізація"

замінено на "розрядка", що пов'язано з необхідністю розрядити двосторонню напруженість. У другому випадку крім слова "країни" використовується поєднання "та інші регіони", що відображає офіційну позицію КНР щодо відносин материкового Китаю та острова Тайвань.

По-друге, у китайських суспільно-політичних текстах використовується велика кількість спеціальних політичних термінів. Наприклад, вирази 引进来 yǐnjìnlái 'залучення всередину' і 走出去 zǒuchūqù 'йти зовні' є дві політичні стратегії КНР, які протиставляються одна одній. Перша стратегія передбачає залучення до КНР закордонного капіталу, товарів тощо (Korolova, T. M., Popova, O. V., & Ding X. 2014).

Другою стратегією мається на увазі політика КНР щодо придбання активів за кордоном, тобто вихід Китаю за межі країни. Список подібних термінологічних виразів постійно поповнюється, особливо після важливих політичних подій у країні (海美, 2018). Так, у суспільно-політичних текстах та виступах відомих політичних діячів КНР після XIX Всекитайського з'їзду Комуністичної партії Китаю, який проходив 18–24 жовтня 2017 р., у широке використання увійшли такі вирази, як 两个一百年 liǎnggè yībǎinián 'два століття', що означає політичну установку на побудову середньозаможного суспільства та здійснення соціалістичної модернізації до століття заснування КПК, 四个自信 sìge zìxìn 'чотири самовпевненості', під яким маються на увазі віра у свій шлях, теорію, політичний устрій та культуру (Big Chinese-Russian Dictionary, n.d.).

I, нарешті, тексти суспільно-політичної тематики китайською мовою відрізняє наявність великої кількості веньянізмів – елементів стародавньої літературної мови Китаю. В результаті аналізу суспільно-політичних текстів ми виділили елементи, що найчастіше використовуються: 以 yǐ 'за допомогою': 需要以中国智慧构建国际合作新格局 'необхідно створити нову структуру міжнародного співробітництва, використовуючи китайську мудрість'; 所 suǒ 'те, що': 感谢秘书长所做的通报 'я хотів би подякувати Генеральному секретарю за його доповідь'; 之 zhī (службове слово, що відокремлює визначення від визначеного):

我国拥有甲天下之称华丽的桂林山水 ‘ у нашої країні є чудові краєвиди Гуйліня, які називають найкращим у світі” та ін (В. Чжун, 2009).

Таким чином, ми встановили, що суспільно-політичні тексти китайською мовою мають ряд характерних особливостей: використання політично коректної лексики та спеціальних політичних термінів, скорочень та аббревіатур, фразеологізмів, веньянізмів та образних порівнянь, які надають текстам яскравого емоційного забарвлення та ефективно впливають на адресата інформації.

Висновки до 1 розділу

Можливості сучасних засобів масової інформації швидко слідкують в ногу за технологічним прогресом. ЗМІ більше не обмежені одним конкретним задалегідь підготовленим каналом передачі інформації. Розвиток мережі Інтернет зумовив виникнення онлайн ЗМІ, що поєднують у собі переваги всіх інших видів мас-медіа. Сучасні онлайн ЗМІ характеризуються рядом відмінних рис, таких як: ментальність, мультимедійність, гіпертекстуальність, стійкість поглядів видання у наданні інформації, потенційна необмеженість аудиторії та інтерактивність. Зміни у структурі ЗМІ зумовлюють і появу змін у мові, що використовується під час передачі інформації.

Бурхливе розповсюдження мережі Інтернет означає, що у процес обміну інформацією включаються індивіди, насамперед у ньому не замішані. Цей процес веде до неодмінного зближенню різних стилів мови. Для мови сучасних ЗМІ характерний високий рівень стандартизації, експресивності та ідіоматичності, а також насиченість культурними та соціальними реаліями. Текст новинної статті має визначену певну структуру, що представляє собою відповідь на шість основних журналістських питань: що сталося? де? коли? хто брав участь? чому це сталося? як сталося? Становлення Інтернету як основне джерело інформації серед населення створює певні проблеми для уряду КНР. У своєму прагненні контролювати риторику всередині держави, влада Китаю

докладає величезних зусиль щодо цензури в інтернет-просторі. Разом з тим Китай інвестує значні кошти у сферу засобів масової інформації для підтримки образу відкритої країни на світовій арені. Інформаційне агентство «Сінхуа» виступає як пропагандистський рупор Комуністичної партії Китаю. У його повноваження входить здійснення цензури та контролю над місцевими ЗМІ. Переклад новинних статей не завжди пов'язаний із простим перекладенням змісту з іншої мови. Для виведення особливостей перекладу, характерних для текстів зовнішньополітичного спрямування, необхідно вдатися до системи, що дозволяє визначити ступінь еквівалентності вихідних та перекладних текстів. Такою системою є система перекладацьких трансформацій та деформацій, за допомогою якої у другому розділі цієї роботи буде проведено аналіз текстів новин та їх перекладів.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ТЕКСТІВ ЗМІ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

2.1 Основні сучасні підходи у вивченні текстів ЗМІ сучасної китайської мови

Для виконання цілей поставлених у нашому дослідженні неодмінним є опис застосованих лінгвістичних методів. Ознайомившись з роботами іноземних та українських учених, які досліджували властивості стилю ЗМІ китайської мови, а також розглянувши властивості функціонування цього стилю в новинних статтях інтернет видань Китаю ми застосовували наступні методи: метод критичного аналізу, стилістичний, функціональний, контекстуальний, метод суцільної вибірки та кількісний. Для дослідження масиву наукових робіт, що мають відношення до теми нашого дослідження, ми застосували метод критичного аналізу.

Метод критичного аналізу дав спроможність розглянути джерела відповідно до заданої теми та сформуванню комплекс джерел, що являють собою перевірені факти та аналітичні дані. Метод критичного аналізу передбачає спосіб досягнення мети. Він може бути дедуктивним й індуктивним. У першому випадку аналіз ситуації розвивається від загального до приватного. Тобто спочатку дослідник висуває гіпотезу, або аксіому. Потім від загального твердження хід думки спрямований до слідства, або теореми.

На протипагу дедукції створено індуктивний метод. Тут критичний аналіз розвивається, навпаки, від приватного до спільного. Шлях до висновку вибудовується не за допомогою логіки, а, швидше, через певні психологічні, математичні або фактичні уявлення. Розрізняють повну і неповну індукцію.

При першому варіанті аналіз спрямований на доказ утвердження для мінімального числа приватностей, що вичерпують всі ймовірності. Інший варіант веде спостереження за окремими випадками-слідствами і зводить їх до

загального висновку (гіпотези, причини), що вимагає доказів. Причина і наслідок - це головні елементи, на які спирається критичний аналіз. Приклад індуктивного методу можна спостерігати в серії детективних оповідань К. Дойла про «Шерлока Холмса». Хоча сам автор помилково називає метод слідчого дедукцією.

Метод стилістичного аналізу в лінгвістиці допомагає нам викрити специфічні одиниці мови, що функціонують в тому чи іншому стилі та виражають його. Мета стилістичного аналізу визначається встановленням системності мовного матеріалу, що дає змогу нам віднести до функціонального тексту той чи інший текст. Серед лінгвістів розповсюджена думка, що стилістичний аналіз повинен зосереджуватися на способах організації мовних факторів та їх взаємодію. В такому випадку, найголовнішим в стилістичному аналізі виступають структурні елементи цього тексту, а не стилістика тексту. В нашому дослідженні ми розглядаємо тексти ЗМІ в аспекті публіцистичного стилю сучасної китайської мови, ось чому проведення стилістичного аналізу текстів ЗМІ є настільки важливим аспектом. Серед притаманних цьому стилю особливостей нами було виявлено наступні:

- 1) стандартизованість і консервативність, оскільки проаналізовані тексти створені за визначеною формою;
- 2) точність і однозначність висловлювань; доступність мови і формулювань;
- 3) поєднання логічності доказів і полемічності викладу;
- 4) наявність низки яскравих засобів позитивного чи негативного авторського тлумачення, яке має здебільшого тенденційний характер тощо;
- 5) насиченість суспільно-політичними та соціально-економічними термінами, закликами, гаслами;
- 6) використовується багатозначна образна лексика, емоційно-оцінні слова, експресивні сталі словосполучення тощо.
- 7) слова і словосполучення, що вживаються в розмовному, офіційно-діловому, науковому, художньому стилях (штампи, кліше, фразеологізми).

Сталість синтаксичної структури та потреба в креативності в текстах ЗМІ сприяє широкому і різноманітному вживанню виразів, фразеологізмів та засобів синтаксичного зв'язку, який включає в себе граматичні запозичення з веньяню. Веньянь - це класична китайська мова яка використовувалася в Китаї до 1905 року і була головним засобом спілкування в Китаї, так як вона служила сполучною ланкою між різними китайськими діалектами.

У Китаї до початку ХХ століття письмова та розмовна мови розвивалися окремо і тому в китайській мові чітко простежуються їхні відмінності. Незважаючи на те, що внаслідок студентського руху 4 травня 1919 року веньянь втратив свій офіційний статус, у сучасному художньому, офіційно-діловому та у тому числі і в публіцистичному стилях, поширені елементи з давньої літературної китайської мови веньянь, так звані веньянізми. Тексти, що включають веньянізм, важкі для розуміння. Ми, можемо відзначити труднощі, пов'язані з синтаксисом веньяня, з функціональною неоднозначністю службових та знаменних слів, з наявністю слів та граматичних конструкцій, які ніколи не зустрічаються в розмовних стилях. Крім того, існують слова, які можна зустріти як і в давній мові веньянь, так і в сучасній китайській мові, але, незважаючи на однакове написання, значення та способи вживання цих слів різні.

Веньянізми (文言文 wényányǔ) - це запозичення зі старої літературної мови веньянь, що вживаються у сучасній китайській мові. До них відносяться слова, фразеологізми та граматичні конструкції, що прийшли з веньяня. Веньянізми як складова частини входять у лексичну та синтаксичну систему китайської мови.

Усі веньянізми поділяються на два основні типи:

1) лексика, що з веньяня (слова, зокрема службові, фразеологізми), наприклад: 而且 erqiě «але і», «до того ж», 然而 rán'ér «але», «проте»;

2) синтаксичні фігури - спеціальні синтаксичні конструкції, побудовані на лексичних та граматичних нормах мови веньянь.

Будучи лаконічним засобом позначення понять, веньянізми зберігають у сучасній мові ЗМІ певний ступінь активності, їх вживання є однією з головних

рис текстів сучасних китайських ЗМІ. До найбільш уживаних службових слів давньокитайської мови у текстах сучасних китайських ЗМІ.

Основою методології стилістичного аналізу в лінгвістиці виступають фундаментальні принципи розроблені ще в 19 столітті. Основною тезою яких є зв'язок між мовою і суспільством, мовою і мислення, про роль мови у культурній ідентичності (праці В. Гумбольдта (1985), О. О. Потебні (1958), Ф. де Сосюра (1998), Б. Де Куртене (1960), О.Д. Понаморів(2000)).

Серед методів, що були використані в нашому дослідженні є функціональний метод. За допомогою функціональний методу ми можемо вивчати мову як систему способів вираження, що використовуються для здійснення певних цілей: аналіз іншомовного тексту, наприклад тексту китайською мовою, послуговуючись використанням того чи іншого елементу мови, чому саме ці засоби були використані в конкретній ситуації мовлення, який прагматичний ефект вони мають та в який спосіб їх краще всього вживати для реалізації комунікативних завдань і функцій, що поставлені перед ними. З формуванням функціональної стилістики в окрему наукову дисципліну особливого значення набувають проблеми системності досліджуваного об'єкта, соціальних функцій мови, розрізнення мови і мовлення з акцентом на проблеми вживання (використання) мови в різних сферах спілкування, пов'язаних із різними видами діяльності і формами свідомості. Для того, щоб дослідити питання граматики тієї чи іншої мови, використовують функціональний аналіз, пояснюючи спільне та відмінне в функціонуванні елементів досліджуваного об'єкта в мові. Вивчення лексики також закономірно вимагає функціонального підходу. Досліджуючи лексичні категорії з урахуванням властивих лексемі конотацій, ми тим самим можемо спрогнозувати структуру вираження стильових ознак тексту зі структурою засобів їх вираження, а також відповідності прагматичного потенціалу тієї чи іншої одиниці комунікативного завдання тексту публіцистичного стилю. За допомогою функціонального методу ми охарактеризували роль елементів веньяню в китайському тексті публіцистичного стилю. Диференціюючи їх за категоріями, ми простежили їх

функції та зв'язок з вираженням основної комунікативної функції публіцистичного тексту. А також проаналізували засоби, що виражають лексичні та граматичні особливості вживання веньянізмів та їх функціонування в сучасній китайській мові. Для вивчення функціональної специфіки слів та їх значень, ми застосували контекстуальний аналіз. Контекстуальний аналіз вивчає середовище, в якому реалізується значення мовних одиниць, а також аналіз залежності значення слова від контексту. В нашому випадку ми досліджували як змінюють своє значення веньянізми в текстах публіцистичного стилю та яку функцію виконують в реченні. Контекстуальний аналіз дозволив врахувати компоненти комунікативної мети. Для забезпечення фактичного матеріалу та прикладів вербалізації веньянізмів у текстах публіцистичного стилю, ми скористалися методом суцільної вибірки. Для кількісного співвідношення вживання веньянізмів в текстах публіцистичного стилю було використано кількісний метод. Кількісний метод являє собою використання підрахунків і вимірювань при вивченні мови та мовлення. Так, як вони спираються на математичну статистику, їх називають статистичним методом. Основним об'єктом застосування кількісних методів у мовознавстві є мова, точніше, текст. Кількісні показники дають певну інформацію про сам текст. додатків лінгвістики. Широке застосування кількісних методів для опису і класифікації текстів пов'язане з тим, що більшість двосторонніх одиниць і конструкцій мови можуть служити для розрізнення текстів чи для їх класифікації. З іншого боку, кількісні методи, застосовані до текстів, розкривають способи вивчення мови, оскільки сегменти текстів, які є об'єктами підрахунків, співвіднесені з одиницями мови. Кількісні методи дозволяють кількісно описувати наявність різних мовних одиниць (фонем, букв, морфем, слів) в тексті: частоту вживання одиниць, їх розподіл в текстах різного жанру, сполучуваність з іншими одиницями. На основі досліджень доведено, що частини мови відіграють важливу роль у формуванні функціонально-мовних стилів – таких, як публіцистичний, офіційно-діловий, науковий, художній. Тому можемо стверджувати сказати, що статистика надає великі можливості для систематичного вивчення мовного функціонування і

розвитку. Для того, щоб показати кількісне співвідношення реалізації веньянізмів в текстах публіцистичного стилю, ми відібрали компоненти, що є елементами веньяню, наявні в текстах обраних як матеріали нашого дослідження (тексти промов, новинних статей). Наступним кроком був підрахунок кількості цих компонентів та виведення відсоткового співвідношення, розрахунок був виведений за допомогою пропорції, результати оформленні у вигляді діаграми "Веньянізми в текстах публіцистичного стилю" та подані в 3 розділі. Таким чином, описані методи допомогли нам охарактеризувати особливості вживання веньянізмів в середовищі публіцистичного стилю та провести підрахунки для наочного відображення кількісної характеристики лексико-граматичних аспектів веньянізмів у китайських текстах публіцистичного стилю.

2.2. Комплексна методика аналізу текстів ЗМІ сучасної китайської мови

Вивчення текстів ЗМІ передбачає необхідність застосування комплексної методологічної бази, широта діапазону якої визначається міждисциплінарним характером об'єктом мого дослідження.

Вивчення теоретичного матеріалу з вказаної теми привело нас до висновку, що лінгвопрагматичні особливості текстів онлайн видань, особливо серед тих, що мають яскраво виражену орієнтованість, треба розглядати разом з лінгвістичними і прагматичними показниками.

Для відпрацювання механізму виявлення лінгвопрагматичних характеристик текстів інтернет видань нами були використані критичний лінгвопрагматичний аналіз, тобто комплексний підхід до розгляду як мовних (лексичних та синтаксичних), так і позамовних (прагматичних) особливостей мови ЗМІ, в основі якого лежать класичні методики лінгвістичного та функціонально-прагматичного аналізу, а також прийоми контент-аналізу та дискурс-аналізу.

Наше дослідження можна поділити на кілька етапів:

1. На першому етапі було проведено визначення тематики та кількості джерел, а також часових рамок тематичної вибірки текстів.

При апробації нашої методики, тематикою повідомлень новин стали події в Україні на початку лютого 2022, оскільки саме вони призвели до серйозних зрушень у світовій політиці, і, як наслідок, до зміни взаємин між Україною та Китаєм. Та доповідь Сі Цзіньпіня на XX Національному з'їзді КПК, оскільки ця промова актуальна не лише в Китаї.

Матеріалом дослідження стали 1 доповідь обсягом 32460 ієрогліфів та 14 повідомлень новин, загальним обсягом понад 600 ієрогліфів, опубліковані на найбільш відвідуваних інтернет-сайтах новинного характеру китайського сегменту мережі інтернет: Xinhuanet.com (приблизно 8,5 млн відвідувачів в місяць), ChinaPictorial.cn (приблизно 7,8 млн відвідувачів у місяць), People.com.cn (приблизно 6,8 млн відвідувачів в місяць), ChinaDaily.com (приблизно 6,4 млн відвідувачів у місяць), China.com.cn (приблизно 4,9 млн відвідувачів у місяць). Ці медіаресурси або безпосередньо пов'язані з комуністичною партією, що править у Китаї, як наприклад газета «Женьмінь Жибао» (People.com.cn), яка є офіційною газетою КПК, або пов'язані з державною владою, як наприклад, держканал CCTV (Cctv.cn) та інформаційні агенції Xinhuanet.com та ChinaDaily.

Вибір джерел повідомлень новин здійснювався виключно на основі відповідності обраній темі та відвідуваності інтернет-ресурсів. Як ми бачимо згадані сайти відрізняються високою популярністю, більшість з них входять до найбільш відвідуваних сайтів КНР і в 100 найбільш відвідуваних сайтів світу.

2. На другому етапі ми провели аналіз ключових екстралінгвістичних факторів створення текстів ЗМІ в КНР у вказаний час за вказаною темою.

При проведенні комунікативно-прагматичного й інтерпретаційного дослідження політичних текстів інтернет-медіа вкрай важливим є аналіз зовнішніх факторів, а саме вивчення суті подій, що описуються в текстах, і безпосередніх особливостей поширення повідомлень у інтернет просторі, так само як і портрету аудиторії споживача інформації.

Для більш комплексного усвідомлення впливу екстралінгвістичних факторів при створенні текстів ЗМІ за темою, що вже було зазначено, ми здійснили:

- 1) комплексний опис умов функціонування інтернет-журналістики у сучасному Китаї;
- 2) короткий опис зовнішньополітичних подій, які відображені безпосередньо у досліджуваних новинах та позиції КНР;

3. На третьому етапі було проведено безпосередньо лінгвістичне дослідження, тобто виявлення загальнолінгвістичних особливостей текстів ЗМІ політичного дискурсу сучасної китайської мови:

- 1) лексичні особливості;
- 2) граматичні особливості.

Лінгвістичний аналіз базується на методі суцільного підходу до аналізу тексту, який полягає в виявленні ключових закономірностей на рівні синтагматики та стилістики. Синтагматичний аналіз дозволяє визначити лексичну сполучність одиниць, характерну для того чи іншого типу текстів. Проведений після нього лексичний аналіз цих одиниць дозволить нам зрозуміти конотативні та експресивно-оціночні відтінки досліджуваного тексту. Синтагматичний аналіз текстів засобів масової інформації передбачає виділення цілих груп стійких тематичних колокацій, що регулярно відтворюються при освітленні того чи іншого інформаційного потоку, так ми отримуємо лексико-синтагматичне ядро, що є характерним тематично вмотивованих текстів (L. Mirani, 2015).

Метою стилістичного аналізу є відокремлення різних стилістичних прийомів та визначення їх ролі з погляду реалізації загальної комунікативної перспективи текстів ЗМІ. Як відомо, тексти мас-медіа покликані не лише інформувати одержувачів інформації, але й сприймати на них певний вплив, тому медіа-мова дуже багата та різноманітна у стилістичному відношенні. Особлива увага приділяється метафорам та виразам, які виділяються своєю

здатністю повною мірою відображати дійсність за допомогою яскравих зворотів, образів, що активно використовуються в практиці у журналістів по всьому світові. Так, виявлення та подальший опис стилістичної сторони текстів ЗМІ дозволяє краще зрозуміти істинні комунікативні цілі автора.

4. Четвертим етапом стало проведення якісно-кількісного аналізу змісту вибраних текстів з метою подальшої змістовної інтерпретації виявлених закономірностей.

Відповідно до Костенко Н.В.: «контент-аналіз — якісно-кількісний метод вивчення документів, який характеризується об'єктивністю висновків і строгістю процедури та полягає у квантифікаційній обробці тексту з подальшою інтерпретацією результатів. Предметом контент-аналізу можуть бути як проблеми соціальної дійсності, котрі висловлюються чи навпаки приховуються у документах, так і внутрішні закономірності самого об'єкта дослідження». (Н. Костенко, 2003).

Мета контент-аналізу - виявити частоту та якість згадок політичної, військової, економічної лексики в рамках новин китайських ЗМІ про війну в Україні та її вплив на світ.

Для досягнення мети контент-аналізу нами були поставлені такі завдання:

- 1) виділення компонентів текстів, окремих слів та виразів, що маркують спеціальний пласт лексики публіцистичного стилю;
- 2) збір текстового матеріалу для подальшої обробки та розподілу слів за відповідними групами;
- 3) підрахунок обраних знаків-символів та виявлення закономірностей.

Використання методу аналізу змісту в цій роботі обумовлено необхідністю найбільш глибокого та об'єктивного дослідження текстів мас-медіа китайської мови.

Складання кодувальної інструкції має дуже велике значення, тому що по суті в ній знаходять своє конкретне вираження основних положень методики дослідження. Методика даного аналізу змісту спрямована на об'єктивне

вивчення статей новин з метою дослідження представлених в ній пласту термінології мас-медіа.

У нашому дослідженні одиницею аналізу є окремий текст новин, що повідомляє читачеві окрему новину. Оперуючи новинним сюжетом як одиницею аналізу, ми підраховали, яка кількість новин за темою подій в Україні в середньому на тиждень припадає на той чи інший ресурс новин, маючи на увазі, що чим більше згадок по досліджуваній темі зустрінеться на тому чи іншому сайті, тим більше уваги приділяється даній темі на конкретному інтернет-ресурсі новин. При цьому ми ігноруємо різницю в обсязі новини, розглядаємо їх рівноправно, оскільки кожен із них висловлює закінчену думку. Подібний контент-аналіз дозволив нам зробити висновки про загальний інтерес китайської аудиторії до подій, що описуються, а також до того, яким чином формується образ України в китайських ЗМІ.

Результати контент-аналізу доповнюються та уточнюються дискурс-аналізом, що проводиться на п'ятому етапі. Актуальність використання дискурс-аналізу щодо політичних медіа-текстів продиктована насамперед потребою в осягненні механізмів утворення сенсів у подібних текстах, у виявленні їх структури, прихованих смислів, прийомів, які використовуються авторами для переконання аудиторії, тобто в більш глибокому якісному дослідженні, ніж дозволяє традиційний контент-аналіз. Вважається, що використання динамічного аспекту дискурсу при описі медіатекстів не лише дозволяє дослідити мовні особливості, а й вивчати процес соціальних змін та пояснювати динамічні процеси у суспільстві. Метод дискурсивного аналізу дозволяє зосередити увагу на зовнішніх формальних ознаках тексту, що є особливо важливо, на екстралінгвістичних факторах, що супроводжують його створення та актуалізацію. «Дискурс не обмежується лише рамками мови. Він також вивчає весь зміст комунікації: хто з ким спілкується, чому, в якому соціальному статусі та суспільно-історичній ситуації, за допомогою яких каналів, як взаємодіють різні типи комунікації, задіяні в акті спілкування» (Bell, A., & Garrett, P. 2005).

Найбільш послідовною і найбільш затребуваною досі залишається методика дискурс-аналізу, розроблена нідерландським вченим Т. ван Дейком ще в 1985 р. Описана техніка дискурс-аналізу новинних публікацій британських газет універсальна і підходить аналізу будь-яких медіа-текстів.

Ван Дейк переконаний, що на формування у читачів суб'єктивної думки, особистої інтерпретації подій впливає не загальна тема публікації, а скоріше використані журналістами прийоми передачі інформації. У зв'язку з цим учений пропонує починати дослідження з мінімальних семантичних одиниць тексту, тобто з вивчення значень слів, синтагм, речень, зв'язки між реченнями, а також риторичних та стилістичних утворень. Т. ван Дейк особливу увагу приділяє саме зв'язкам між частинами тексту, вважаючи, що відповідно до причин, умов, обставин ховаються значні з погляду на реципієнта мовні потенції (Т. А. Дейк, 2000).

Таким чином, дискурс-аналіз не просто спрямований на вивчення структури тексту, він покликаний через аналіз мовних засобів показати ідеологічне тло тексту, розкрити ідейні потенції тексту. Саме цієї до мети має бути спрямований класичний дискурс-аналіз. У випадку дослідження текстів мас-медіа, ми маємо можливість діяти від відштовхуючись від початкового знання, що досліджувані тексти так чи інакше формуватимуть політичний імідж держави в медіа-просторі іншої держави, так ми зможемо виявити найбільш характерні для мовної ситуації в Китаї прийоми формування політичної картини зокрема та прийоми надання ідеологічного впливу в цілому.

Таким чином, основними етапами дискурс-аналізу політичних текстів китайських ЗМІ є:

- 1) визначення основних тематичних блоків досліджуваного корпусу текстів;
- 2) виявлення найбільш характерних для опису даних тематичних блоків мовних одиниць і синтагм;
- 3) аналіз синтагм на предмет цільової установки їх вживання для опису тих чи інших подій порівняння з українським та західними ЗМІ;

- 4) визначення ідеологічного фону текстів ЗМІ, усвідомлення займаної груповим автором позиції щодо подій, що описуються ними.

Заключний прагматичний аналіз на основі даних, отриманих в результаті контент-аналізу та дискурсивний аналіз має виявити прагматичні характеристики текстів ЗМІ, а також продемонструвати вектор оціночності китайських ЗМІ щодо обраної тематики.

Прагматичний аналіз тексту передбачає насамперед необхідність брати до уваги той факт, що автор будь-якого тексту та медіатексту особливо, створює текст у рамках попередньо обумовленого вибору тих чи інших засобів вираження смислової структури тексту, а також його видової та жанрової цілеспрямованості. Так, очевидно, що перш ніж проводити безпосередньо лінгвістичний аналіз тексту необхідно виявити екстра- та інтертекстові ознаки.

Під час проведення прагматичного аналізу передбачається, що окремі компоненти тексту розглядаються з погляду участі у організації всього тексту, актуалізуючи значення одних лексичних одиниць щодо інших, що, безумовно, сприяє розумінню змістовної боку тексту. Подібний аналіз допомагає розкрити співвідношення значення мовних одиниць та його змісту у тексті. Прагматичне дослідження політичних статей державних ЗМІ Китаю базуватиметься на теорії мовних актів, розробленої в середині 20 століття американським лінгвістом Джоном Остіном (Д. О. Ленгшоу, 2002) та доповненої Дж. Серлем (1986). Згідно з цією теорією, будь-яке висловлювання існує не стільки для того, щоб повідомити будь-яку інформацію, а й у тому, щоб здійснити певний вплив на навколишню реальність. Здатність утримувати в повідомленні намір, цільову установку мовного акта отримала назву іллокутивності чи іллокутивної сили, а здатність впливати перформативністю чи перлокуцією.

Дж.-Л. Остін розробив класифікацію мовленнєвих актів, в основі якої лежав граматичний принцип класифікації дієслів. Ця класифікація була доповнена та універсалізована Дж. Серлем. В основу своєї класифікації Серль

поклав близько десяти критеріїв, серед яких основними є: мовленнєва мета, напрямок пристосування та психологічний стан.

Дж.-Л. Остін запропонував схему аналізу мовленнєвих актів. Відповідно до неї, акт мовленнєвий є структурою, що має три взаємопов'язані аспекти:

- 1) локуція — творення і формулювання висловлювання;
- 2) іллокуція — відображає інтенцію (комунікативну мету мовця);
- 3) перлокуція — ефект цілеспрямованого впливу на адресата, наслідки та результати.

Мовленнєва мета – це головна частина ілокутивної сили, по суті це мета мовленнєвого висловлювання. Таким чином, для виявлення прагматичних характеристик політичного мас-медіа тексту за допомогою застосування теорії мовленнєвих актів Остіна та Серля необхідно пройти такі етапи дослідження:

- 1) виявити типову структуру політичного мас-медіа тексту Китаю з погляду прагматики, тобто дати докладний опис відправника, адресата, вихідного матеріалу, мети, композиції та контексту;
- 2) виявити кількісне співвідношення переважно ілокутивних та переважно перлокутивних мовних актів серед вибірки політичних мас-медіа текстів;
- 3) виявити кількісне співвідношення типів ілокутивних актів;
- 4) сформулювати прагматичні особливості політичних мас-медіа текстів та лінгвістичних умов формування політичного іміджу.

На наш погляд, послідовне здійснення всіх вищезгаданих видів аналізу за наявності досить повної бази дослідження дозволяє робити зріз стану політичного іміджу держави в іншомовних ЗМІ з високим ступенем достовірності. Безумовно, ця методика, хоч і пройшла апробацію, може бути доповнена та вдосконалена.

Вкрай важливим у дискурс-аналізі є «аналіз невимовного», тому що будь-який медіа-текст є лише мікроелементом у послідовному ланцюжку тієї чи іншої медіа компанії, будь-який опублікований текст ЗМІ буде так чи інакше ангажовано з погляду ідеології.

Висновки до розділу 2

При вивченні текстів ЗМІ ми вдалися до використання комплексної методологічної бази, широта діапазону якої визначається міждисциплінарним характером об'єкта мого дослідження.

При дослідженні теоретичних матеріалів з обраної теми ми прийшли до висновку, що структурно-семантичні особливості текстів онлайн видань, особливо серед тих, що мають яскраво виражену орієнтованість, треба розглядати разом з лінгвістичними і прагматичними показниками.

Для відпрацювання механізму виявлення лінгвопрагматичних характеристик текстів інтернет видань нами були використані критичний лінгвопрагматичний аналіз, тобто комплексний підхід до розгляду як мовних (лексичних та синтаксичних), так і позамовних (прагматичних) особливостей мови ЗМІ, в основі якого лежать класичні методики лінгвістичного та функціонально-прагматичного аналізу, а також прийоми контент-аналізу та дискурс-аналізу.

При проведенні комунікативно-прагматичного й інтерпретаційного дослідження політичних текстів інтернет-медіа вкрай важливим є аналіз зовнішніх факторів, а саме вивчення суті подій, що описуються в текстах, і безпосередніх особливостей поширення повідомлень у інтернет просторі, так само як і портрету аудиторії споживача інформації.

Для більш комплексного усвідомлення впливу екстралінгвістичних факторів при створенні текстів ЗМІ за темою, що вже було зазначено, ми здійснили: комплексний опис умов функціонування інтернет-журналістики у сучасному Китаї; короткий опис зовнішньополітичних подій, які відображені безпосередньо у досліджуваних новинах та позиції КНР, а також було проведено безпосередньо лінгвістичне дослідження, тобто виявлення лексико-граматичних особливостей текстів ЗМІ політичного дискурсу сучасної китайської мови.

РОЗДІЛ 3. ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТЕКСТІВ ЗМІ З КИТАЙСЬКОЇ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ

3.1 Лексичні особливості перекладу китайських текстів ЗМІ

Для аналізу мною було обрано найбільші та найпопулярніші інформаційно-новинні портали в Китаї на 2022 рік, серед яких: China Daily, Xinhuanet, ChinaPictorial, People.com.cn. При аналізі статей новинних видань китайських ЗМІ мною було виявлено та охарактеризовано наступні мовні лексико-стилістичні особливості:

1. використання дат, назв органів влади, статистичних відомостей, політичних груп для документалізму викладення матеріалу:

今年 6 月，欧盟委员会通过储气新规，要求成员国在今年 11 月之前填满存储设施 80%的容量，以加强欧盟天然气供应。近几个月，欧盟国家加紧“气”，为即将到来的冬季做准备(吕佳珊, 2022)。

У червні цього року Європейська комісія ухвалила нові правила зберігання газу, які вимагають від країн-членів заповнити 80% потужностей сховищ до листопада цього року, щоб посилити постачання природного газу в ЄС. Останніми місяцями країни ЄС активізували «накопичення газу», щоб підготуватися до майбутньої зими.

十九大以来的五年，是极不寻常、极不平凡的五年。(习近平, 2022)

П'ять років після 19-го національного з'їзду Комуністичної партії Китаю були надзвичайно незвичайними та екстраординарними.

中国共产党第二十次全国代表大会，是在全党全国各族人民迈上全面建设社会主义现代化国家新征程、向第二个百年奋斗目标进军的关键时刻召开的一次十分重要的大会。（习近平，2022）

20-й Національний з'їзд Комуністичної партії Китаю - це дуже важлива конференція, яка проводиться в критичний момент, коли вся партія та люди всіх етнічних груп вирушають на новий шлях всебічної побудови соціалістичної модернізованої країни та крокують до мети другого сторіччя.

党中央统筹中华民族伟大复兴战略全局和世界百年未有之大变局，召开七次全会，分别就宪法修改，深化党和国家机构改革，坚持和完善中国特色社会主义制度、推进国家治理体系和治理能力现代化，制定“十四五”规划和二〇三五年远景目标，全面总结党的百年奋斗重大成就和历史经验等重大问题作出决定和决议，就党和国家事业发展作出重大战略部署，团结带领全党全军全国各族人民有效应对严峻复杂的国际形势和接踵而至的巨大风险挑战，以奋发有为的精神把新时代中国特色社会主义不断推向前进。（习近平，2022）

Центральний комітет партії координував загальну стратегію великого відродження китайської нації та великих змін у світі, небачених за століття, провів сім пленарних засідань для внесення змін до конституції, поглиблення реформ апарату партійних і державних органів, твердого дотримання та вдосконалення соціалістичної системи з китайською специфікою, а також сприяння національній системі управління та модернізації потенціалу управління, формулюванню «14-го п'ятирічного плану» і довгострокових цілей на 2035 рік, прийманню рішень та резолюцій з основних питань, таких як комплексне підсумовування основних досягнень столітньої боротьби та історичного досвіду партії, а також розроблення основних стратегічних планів розвитку партії та країни, об'єднанню та керуванню всією партією, армією та людьми всіх етнічних груп у країні для ефективною боротьби з важкою та складною міжнародною ситуацією та величезними ризиками та викликами, які

пов'язані з цим, і просуванню соціалізму із китайською специфікою в нову еру з духом наполегливої праці та прогресу.

周四，普京会见了中国领导人习近平，这是他们自俄罗斯入侵乌克兰以来的首次面对面会晤，也是习近平自疫情暴发以来首次出访。然而，在俄罗斯努力从上周在乌克兰东北部遭遇耻辱性的军事挫败中恢复之际，两位领导人并没有表现出对抗西方的欧亚团结，而且在公开讲话中的调子也不一致。(Anton Troianovski, 2022)

Путін зустрівся з китайським лідером Сі Цзіньпіном у четвер, це була їхня перша особиста зустріч після вторгнення Росії в Україну та перша закордонна поїздка Сі після спалаху. Проте поки Росія намагається оговтатися після принизливої військової невдачі на північному сході України минулого тижня, обидва лідери продемонстрували неоднозначну євразійську єдність проти Заходу та були непослідовними у своїх публічних промовах.

李克强同德国总理朔尔茨举行会谈(舒靓, 2022)

Лі Кецянь провів переговори з канцлером Німеччини Шольцем.

国务院总理李克强 11 月 4 日下午在人民大会堂同来华进行正式访问的德国总理朔尔茨举行会谈。(舒靓, 2022)

У другій половині дня 4 листопада прем'єр Лі Кецянь провів переговори в Домі народних зборів з канцлером Німеччини Шольцем, який перебував з офіційним візитом у Китаї.

中方高度重视中德关系，习近平主席同你进行了深入交流。(舒靓, 2022)

Китай надає великого значення китайсько-німецьким відносинам, і президент Сі Цзіньпін провів з ним поглиблений обмін думками.

朔尔茨表示，德中建交 50 年来，两国政治、经贸等领域合作取得丰硕成果。(舒靓, 2022)

Шольц зазначив, що з моменту встановлення дипломатичних відносин між Німеччиною та Китаєм 50 років тому двостороннє співробітництво в політиці, економіці, торгівлі та інших сферах досягло плідних результатів.

双方还就乌克兰危机等共同关心的国际和地区问题交换了意见，表示将致力于维护世界和平与地区稳定。(舒靓, 2022)

Обидві сторони також обмінялися думками щодо української кризи та інших міжнародних і регіональних проблем, що становлять спільний інтерес, і висловили свою прихильність підтримці світового миру та регіональній стабільності.

在战场上，俄罗斯本月已经失去了 2500 多平方公里的土地，决定性地战胜受到西方武装的乌克兰的可能性从未如此渺茫。在国内，普京因军事进展缓慢而面临一些支持者的罕见批评。(Anton Troianovski, 2022)

На полі бою Росія втратила понад 2500 квадратних кілометрів землі цього місяця, і шанси на вирішальну перемогу над озброєною Заходом Україною були такими далекими, як ніколи. Вдома Путін зіткнувся з рідкою критикою з боку деяких своїх прихильників за повільний військовий прогрес.

然而，不少欧洲国家发现，美国送来的天然气，价格并不“友好”。美国财经媒体《商业内幕》援引业内人士的话说，以约 6000 万美元的价格从美国购买 LNG 装满一艘船，运抵欧洲后出售价格即飙升至 2.75 亿美元，涨幅达 358%。除去运输等成本，每艘 LNG 运输船获利逾 1.5 亿美元。法新社称，欧洲从美国进口的 LNG 价格，超出了俄天然气管道供应价格的至少 3 倍。该媒体还援引美国能源信息署的数据说，7 月美国出口 LNG 价格达到每千立方英尺 12.76 美元，同比增长 76.5%；6 月的价格更是高达 14.37 美元，同比增长 119%。(吕佳珊, 2022)

Однак багато європейських країн виявили, що ціна на природний газ, який надсилають Сполучені Штати, не є «дружньою». Американське фінансове ЗМІ «Business Insider» посилаючись на інсайдерів в галузі, які стверджують, що ціна продажу LNG що заповнює корабель і закуплений у Сполучених Штатах за ціною близько 60 мільйонів доларів США, після того, як він прибува до Європи продається за ціною в 275 мільйонів доларів США, зростання ціни в 358%. Без урахування транспортних та інших витрат кожен корабель з LNG заробляє понад 150 мільйонів доларів. Agence France-Presse повідомляє, що ціна імпорту

європейського LNG зі Сполучених Штатів щонайменше втричі перевищила ціну поставок російського газопроводу. ЗМІ також цитували дані Управління енергетичної інформації США, згідно з якими ціна на LNG, експортований із США, у липні досягла 12,76 доларів за тисячу кубічних футів, що на 76,5% більше, ніж у минулому році; Ціна в червні досягла 14,37 дол. США, що на 119% більше, ніж у минулому році.

据乌克兰媒体当地时间 11 月 1 日报道，乌克兰中央银行发布报告称，10 月份以来，由于乌克兰国内安全局势恶化，乌企业对商业活动的预期随之恶化，2022 年 10 月该国商务活动预期指数从 9 月的 46.1 点降至 44.9。（罗萌, 2022）

Згідно з повідомленнями українських ЗМІ, 1 листопада за місцевим часом Центральний банк України оприлюднив звіт, у якому йдеться про те, що з жовтня через погіршення внутрішньої безпеки в Україні очікування українських компаній щодо ділової активності погіршилися до 44,9 з 46,1 пунктів у вересні.

2. використання власних назв та понять зі світу політики:

经济结构性体制性矛盾突出，发展不平衡、不协调、不可持续，传统发展模式难以为继，一些深层次体制机制问题和利益固化藩篱日益显现；一些人对中国特色社会主义政治制度自信不足，有法不依、执法不严等问题严重存在；拜金主义、享乐主义、极端个人主义和历史虚无主义等错误思潮不时出现，网络舆论乱象丛生，严重影响人们思想和社会舆论环境；民生保障存在不少薄弱环节；资源环境约束趋紧、环境污染等问题突出；维护国家安全制度不完善、应对各种重大风险能力不强，国防和军队现代化存在不少短板弱项；香港、澳门落实“一国两制”的体制机制不健全；国家安全受到严峻挑战，等等。（习近平, 2022）

Економічні структурні та інституційні протиріччя помітні, розвиток є незбалансованим, нескоординованим і нестабільним, традиційна модель розвитку є нестійкою, а деякі глибоко вкорінені інституційні проблеми та

інтереси все частіше проявляються. Деяким людям не вистачає довіри до соціалістичної політичної системи з китайською специфікою. Існують серйозні проблеми, такі як недотримання закону та слабкість правоохоронних органів; час від часу з'являються неправильні думки, такі як поклоніння грошам, гедонізм, крайній індивідуалізм та історичний нігілізм, а громадська думка в інтернеті хаотична, що серйозно впливає на мислення людей і соціальне середовище громадської думки; засоби до існування людей не гарантовані. Є багато слабких ланок у забезпеченні засобів існування людей; посилення ресурсних і екологічних обмежень, забруднення навколишнього середовища та інші проблеми стають помітнішими; Система забезпечення національної безпеки є недосконалою, здатність протистояти різноманітним великим ризикам недостатня, є багато недоліків у модернізації національної оборони та армії; система та механізм впровадження «одна країна, дві системи» в Гонконзі та Макао не є надійними; національна безпека піддається серйозній загрози тощо.

中国共产党已走过百年奋斗历程。。（习近平, 2022）

Комуністична партія Китаю пройшла через століття боротьби.

现在，我代表第十九届中央委员会向大会作报告。（习近平, 2022）

Сьогодні я від імені ЦК 19-го скликання доповідаю з'їзду

十八大召开至今已经十年了。十年来，我们经历了对党和人民事业具有重大现实意义和深远历史意义的三件大事：一是迎来中国共产党成立一百周年，二是中国特色社会主义进入新时代，三是完成脱贫攻坚、全面建成小康社会的历史任务，实现第一个百年奋斗目标。这是中国共产党和中国人民团结奋斗赢得的历史性胜利，是彪炳中华民族发展史册的历史性胜利，也是对世界具有深远影响的历史性胜利。（习近平, 2022）

Минуло десять років з моменту проведення 18-го національного з'їзду Комуністичної партії Китаю. За останні десять років ми пережили три великі події великого практичного та далекосяжного історичного значення для справи партії та народу: по-перше, відкриття 100-річчя заснування Комуністичної партії

Китаю; по-друге, соціалізм із китайською специфікою вступив у нову еру; по-третє, ми завершили подолання бідності, історичне завдання всебічної побудови невплинно процвітаючого суспільства та реалізація мети першого сторіччя. Це історична перемога, здобута Комуністичною партією Китаю та китайським народом у спільній боротьбі, історична перемога, яка осяює історію розвитку китайської нації, та історична перемога, яка має далекосяжний вплив на світ.

据欧洲天然气管网联盟发布的数据，随着今年 2 月至 10 月欧盟提出 8 轮对俄制裁，截至 10 月 4 日，俄对欧输气量同比降低了约 82%。与此同时，大西洋彼岸，美国的液态天然气（LNG）正大量输往欧洲。金融市场数据提供商路孚特的统计数据显示，9 月美国为出口 LNG 共发船 87 艘，装载量总计 630 万吨，其中运往欧洲的占到近 70%，远高于前两个月的 56% 和 63%；今年 1 月至 6 月，美国输欧 LNG 达到 390 亿立方米，超过了去年全年。（吕佳珊, 2022）

Згідно з даними, оприлюдненими Європейським альянсом газопроводів, оскільки ЄС запровадив 8 пакетів санкцій проти Росії з лютого по жовтень цього року, станом на 4 жовтня транспортування російського газу до Європи скоротилося приблизно на 82% у річному обчисленні. рік. Тим часом через Атлантику американський скраплений природний газ (LNG) у великих кількостях експортується до Європи. Статистика Refinitiv, постачальника даних фінансового ринку, показує, що у вересні Сполучені Штати відправили 87 суден для експорту LNG загальною вантажопідйомністю 6,3 мільйона тонн, з яких майже 70% було відправлено до Європи, що набагато більше, ніж у попередній період за два місяці 56% і 63%, з січня по червень цього року експорт LNG США в Європу досяг 39 млрд кубометрів, що більше, ніж за весь минулий рік.

会谈前，李克强在人民大会堂北大厅为朔尔茨举行欢迎仪式（舒靓，2022）。

Перед переговорами Лі Кецянь провів церемонію привітання Шольца в Північній залі Будинку народних зібрань (будівля китайського парламенту).

当前形势下，中德作为亚欧大陆两端的主要经济体，应当增进战略互信，坚持双向开放，深化互利共赢合作，推动双边关系向纵深方向发展，向世界发

出坚持多边主义，支持世界多极化，共同维护自由、公平贸易的积极信号，以中德关系的稳定性促进国际关系和世界经济的稳定，为各方共同应对全球性挑战提供有利条件。(舒靓, 2022)

У нинішній ситуації Китай і Німеччина, як країни з великою економікою з обох кінців євразійського континенту, повинні зміцнювати стратегічну взаємодовіру, дотримуватися двосторонньої відкритості, поглиблювати взаємовигідне та взаємовиграшне співробітництво, спонукати глибшому розвитку двосторонніх відносин і чітко заявити світові про підтримку багатосторонності та багатополлярності світу. Це позитивний сигнал для захисту вільної та чесної торгівлі обох сторін, сприянню стабільності міжнародних відносин та світової економіки зі стабільністю Китайсько-німецьких відносини та створенню сприятливих умов для всіх сторін для спільного вирішення глобальних викликів.

俄罗斯入侵乌克兰已将近七个月，而在乌兹别克斯坦举行的地区峰会期间，普京发现自己陷入了严峻的政治困境。(Anton Troianovski, 2022)

Минуло майже сім місяців з моменту вторгнення Росії в Україну, і під час регіонального саміту в Узбекистані Путін опинився в жакливій політичній ситуації.

中国将持续打造市场化法治化国际化营商环境，使中国成为对外开放的高地、外商投资的热土。(习近平, 2022)

Китай продовжуватиме створювати орієнтоване на ринок і легалізоване міжнародне бізнес-середовище, роблячи Китай високогір'ям для відкриття зовнішньому світу та гарячою точкою для іноземних інвестицій.

德方愿同中方坦诚对话，增进互信，拓展重点领域合作，推动建立应对气候变化合作机制，携手应对粮食、能源安全、生态环境等方面的挑战，为维护世界和平与稳定作出积极努力。(舒靓, 2022)

Німецька сторона готова до відвертого діалогу з китайською стороною, зміцнення взаємної довіри, розширення співпраці в ключових сферах, сприяння

створенню механізму співпраці для подолання зміни клімату, спільного вирішення проблем у сфері продовольства, енергетичної безпеки, екології та ін. аспектів і докладати позитивних зусиль для підтримки миру та стабільності у всьому світі.

3. посилання на історичні події:

我们隆重庆祝中国人民解放军建军九十周年、改革开放四十周年，隆重纪念中国人民抗日战争暨世界反法西斯战争胜利七十周年、中国人民志愿军抗美援朝出国作战七十周年，成功举办北京冬奥会、冬残奥会，青年一代更加积极向上，全党全国各族人民文化自信明显增强、精神面貌更加奋发昂扬。（习近平, 2022）

Ми урочисто відзначаємо 90-річчя заснування Китайської народно-визвольної армії, 40-річчя реформ і відкритості, 70-річчя перемоги у Війні опору китайського народу японській агресії та світовій антифашистській війні, а також 70-річчя війни китайських народних добровольців за протистояння агресії США та допомогу Кореї та успішне проведення зимових Олімпійських ігор у Пекіні, зимових Паралімпійських ігор, молоде покоління стало більш оптимістичним, культурна самовпевненість усієї партії та людей усіх етнічних груп значно посилилася, а настрої став бадьорішим.

我们隆重庆祝中国共产党成立一百周年、中华人民共和国成立七十周年，制定第三个历史决议，在全党开展党史学习教育，建成中国共产党历史展览馆，号召全党学习和践行伟大建党精神，在新的征程上更加坚定、更加自觉地牢记初心使命、开创美好未来。（习近平, 2022）

Ми урочисто відзначаємо 100-річчя заснування Комуністичної партії Китаю та 70-річчя заснування Китайської Народної Республіки, формуємо третю історичну резолюцію, проводимо вивчення історії партії та навчання всієї партії, будуємо історію виставковий зал Комуністичної партії Китаю та закликаємо всю партію вивчати та практикувати велике партійне будівництво. У

новій подорожі ми будемо більш рішучі та свідоміші, щоб пам'ятати про початкову місію та створювати краще майбутнє.

4. широкое використання назв політичних партій та політичних об'єднань:

欧盟委员会 10 月 18 日提出联合购买天然气、对欧洲天然气基准价格实施限价机制、协调欧盟成员国能源供应等新的紧急措施，以应对欧盟天然气价格高企，确保今冬能源供应安全。（吕佳珊, 2022）

18 жовтня Європейська комісія запропонувала нові надзвичайні заходи, такі як спільна закупівля природного газу, встановлення обмеження на європейські базові ціни на природний газ і координація енергопостачання країн-членів ЄС, щоб впоратися з високою ціною. природного газу в ЄС і забезпечити безпеку енергопостачання цієї зими.

面对“台独”势力分裂活动和外部势力干涉台湾事务的严重挑衅，我们坚决开展反分裂、反干涉重大斗争，展示了我们维护国家主权和领土完整、反对“台独”的坚强决心和强大能力，进一步掌握了实现祖国完全统一的战略主动，进一步巩固了国际社会坚持一个中国的格局。（习近平, 2022）

Перед обличчям сепаратистської діяльності сил «незалежності Тайваню» та серйозних провокацій з боку зовнішніх сил, які втручалися у справи Тайваню, ми вели рішучу боротьбу проти сепаратизму та втручання, демонструючи нашу тверду рішучість і здатність захистити національний суверенітет і територіальну цілісність. і виступити проти «незалежності Тайваню», що стало кроком вперед до стратегічної ініціативи реалізації повного воз'єднання батьківщини та ще більше зміцнило прихильність міжнародної спільноти до моделі одного Китаю.

中方在会晤后的声明中表示：“中方愿同俄方一道努力，体现大国担当，发挥引领作用，为变乱交织的世界注入稳定性。”对于研究中国政府公开表态的弦外之音的学者来说，这听起来像是一种含蓄的谴责。（Anonymous, A, 2022）

У заяві після зустрічі китайська сторона заявила: «Китай готовий співпрацювати з Росією, щоб продемонструвати свою відповідальність як велика країна, відігравати провідну роль і вводити стабільність у неспокійний світ». Публічна заява китайського уряду, це звучить як неявне засудження.

趁欧洲国家急切填满自家天然气库之时，美国能源巨头赚得盆满钵满。今年第二季度，美国最大的 LNG 生产商和出口商切尼尔能源公司净利润达 7.41 亿美元，而去年同期业绩为亏损 3.29 亿美元。同一时间，美国能源巨头埃克森美孚、雪佛龙等也都获得了惊人收益。（吕佳珊, 2022）

Енергетичні гіганти США заробляють статки, оскільки європейські країни поспішають заповнювати свої газові сховища. У другому кварталі цього року компанія Cheniere Energy, найбільший американський виробник і експортер LNG, опублікувала чистий прибуток у розмірі 741 мільйона доларів США порівняно зі збитком у 329 мільйонів доларів США за той же період минулого року. Водночас американські енергетичні гіганти Exxon Mobil, Chevron тощо також досягли неймовірних успіхів.

这是中国共产党和中国人民团结奋斗赢得的历史性胜利，是彪炳中华民族发展史册的历史性胜利，也是对世界具有深远影响的历史性胜利。（习近平, 2022）

Це історична перемога, здобута Комуністичною партією Китаю та китайським народом у спільній боротьбі, історична перемога, яка просвітлюється в історії розвитку китайської нації, та історична перемога, яка має далекосяжний вплив на світ.

约翰霍普金斯大学高级国际研究学院教授谢尔盖·拉琴科表示，该声明似乎是在向“俄罗斯人发出谴责，他们的行为不像一个大国，他们正在制造不稳定”。北京中国人民大学国际关系教授时殷弘说，这是“习近平多年来对两国战略关系最谨慎或最低调的表态”。（夏榕, 2022）

Професор Школи передових міжнародних досліджень Джона Гопкінса Сергій Раченко сказав, що ця заява виглядає як засудження «росіян, які не

поводяться як велика держава і створюють нестабільність». Ши Інхун, професор міжнародних відносин Університету Женьмін у Пекіні, сказав, що це «найбільш обережна або стримана заява Сі Цзіньпіна щодо стратегічних відносин між двома країнами за останні роки».

“欧洲本轮能源危机的起点是俄乌冲突。一段时间以来，美国持续拱火冲突，试图从能源、安全、金融等多领域强化对欧洲的战略捆绑和控制。”北京外国语大学国际关系学院教授王朔在接受本报记者采访时分析，美国的策略有三个：一是利用欧洲能源危机，向其高价售卖 LNG，美国能源巨头攫取高额利润；二是向乌克兰提供大量军事援助，极力渲染俄罗斯威胁，加剧欧洲国家的不安全感，促使其增加军备，美国军工复合体趁机大赚一笔；三是美联储激进加息令欧元承压，欧洲通胀居高不下，经济面临衰退风险，美国金融巨头也分得了一杯羹。（吕佳珊, 2022）

"Відправною точкою нинішнього раунду енергетичної кризи в Європі є конфлікт між Росією та Україною. Деякий час Сполучені Штати продовжували брати участь у конфлікті, намагаючись зміцнити свою стратегічну прив'язку та контроль над Європою в енергетиці, безпеці, фінансах та інших сферах.

Ван Шуо, професор Школи міжнародних відносин Пекінського університету іноземних досліджень, надав аналіз ситуації в інтерв'ю нашому репортеру: Сполучені Штати мають три стратегії: одна полягає в тому, щоб скористатися європейською енергетичною кризою і продавати їй LNG за високою ціною, щоб американські енергетичні гіганти отримали незліченні прибутки; друга полягає в тому, щоб надати Україні велику військову допомогу, та зі всіх сил перебільшити російську загрозу та посилити відчуття незахищеності в європейських країнах змушуючи їх до збільшення воєнного арсеналу. Військово-промисловий комплекс США скористався можливістю заробити багато легких грошей на збільшенні свого озброєння; по-третє, агресивне підвищення процентної ставки ФРС чинить тиск на євро, інфляція в Європі залишається високою, а економіка зіткнулася з ризиком рецесії, і фінансові магнати США також отримали свою частку пирога.

当地时间 11 月 1 日，乌克兰总统泽连斯基在基辅与欧洲能源专员西姆森会晤时表示，乌克兰 40% 的能源基础设施已遭到破坏。（罗萌，2022）

1 листопада за місцевим часом президент України Володимир Зеленський на зустрічі з єврокомісаром з енергетики Сімсоном у Києві заявив, що в Україні пошкоджено 40% енергетичної інфраструктури.

Серед проаналізованих текстів широко вживалась соціально-політична лексика, а також термінологія, що позначає поняття політики, економіки, моралі, етики, культури тощо. Наприклад:

політичні терміни: 战略关系(стратегічні відносини),经济结(економічна структура), 创新能力(потенціал іновацій), 政治共识(політичний консенсус), 和平共处五项原则(П'ять принципів мирного співіснування);

економічні терміни: 商品经济(комерційне господарство), 商品经济(продуктивні сили), 按劳分配(розподіл за працею).

військові терміни: 反法西斯战争(антифашистська війна), 入侵(вторгнення), 军事援助(військовий арсенал).

У китайських суспільно-політичних текстах дуже часто використовуються різні скорочення та аббревіатури. Наприклад, під виразом 两会 liǎnghuì 'дві конференції' маються на увазі Всекитайські збори народних представників та Народна політична консультативна рада; вираз 土改 tǔgǎi означає "аграрна реформа"(Deng, Ya., & Liu, R. 1989).

Аналіз текстів виступів китайських політичних діячів показав, що назви різних державних структур також часто піддаються аббревіації, наприклад 国家发展改革委员会 guójiā fāzhǎn gǎigé wěi yuánhui "державний комітет у справах розвитку та реформи" скорочується як 国家发改委 guójiā fāgǎiwěi. Назва однієї з найбільш значних політичних подій у країні – Всекитайського з'їзду Комуністичної партії Китаю (中国共产党全国代表大会) – зазвичай скорочується так: називається порядкова цифра з'їзду і залишається ієрогліф 大 dà: 十九大 shíjiǔdà 'XIX з'їзд КПК' (海 美, 2018).

По-друге, виступи китайських політичних діячів багаті наявністю різних фразеологізмів (ченьюй) та образних, часто багатозначних висловів. Існує чимало фразеологізмів, які переважно вживаються у суспільно-політичних текстах (Д. Сердь, 1986), наприклад, 前所未有的 qiánsuǒ wèiyǒu “небувалий, небачений” – 中国的经济以前所未有的速度向前发展 “китайська економіка розвивається з небувалою швидкістю”(Chinese Phraseology Dictionary, 1989). Фразеологізм 息息相通 xīxīxiàngtōng “мати нерозривний зв'язок” часто використовується для опису відносин двох країн, наприклад: 中国梦是同世界人民的梦想息息相通 “китайська мрія тісно пов'язана з мріями інших народів світу” тощо. (海美, 2018) Деякі фразеологізми часто вживаються парами, наприклад 承先启后, 继往开来 chéngxiānqǐhòu, jìwǎngkāilái ‘наслідуючи традиції минулого, відкривати нові шляхи для майбутнього’; вираз 回顾过去, 展望未来 huígùguòqù, zhǎnwàngwèilái означає “озираючись на пройдений шлях, прямувати поглядом у майбутнє” (О. В. Занковец, 2016).

По-третє, у своїх висловлюваннях китайські політики для надання максимальної виразності вдаються до таких стилістичних прийомів і фігур мови, як образні порівняння, метафори, гіперболи тощо. Найчастіше використовуються різні образні порівняння, які міцно закріплюються у розмовній культурі китайського народу. Наведемо приклади з виступів нинішнього голови КНР Сі Цзіньпіня, багатих різними стилістичними засобами: 我们要坚持改革开放正确方向, 敢于啃硬骨头, 敢于险滩, 既勇于冲破思想观念的障碍 “ми маємо продовжувати здійснення політичного курсу реформ та відкритості, не боятися справлятися з труднощами та ризикувати, сміливо долати ідеологічні перешкоди” (Gitter, D., & Fang, L. 2018). Словосполучення 硬骨头 yìnggǔtóu ‘міцна, тверда кістка’ в даному контексті вживається у значенні ‘труднощі, складне завдання’, а вираз 险滩 xiǎntān ‘небезпечна мілину’ (мається на увазі зустрічаються в річках зі стрімким бурхливим перебігом мілководні рифи)

у наведеному уривку означає різні фактори ризику на шляху прогресу (海美, 2018).

然而，不少欧洲国家发现，美国送来的天然气，价格并不“友好”。

Однак багато європейських країн виявили, що ціна на природний газ, який надсилають Сполучені Штати, не є «дружньою». Вираз “友好” в наведеному реченні має негативне забарвлення та використовується в саркастичному тоні.

“随着欧洲面临许多‘悲惨冬天’中的第一个，美国将成为最大的受益者。”

«США отримають найбільшу вигоду, оскільки Європа зіткнеться з першою з багатьох «жалюгідних зим». Вираз ‘悲惨冬天’ являється прикладом вживання прийому стилістичної виразності – гіперболи. Тобто, очевидного перебільшення для посилення виразності.

2.3 Граматичні особливості перекладу китайських текстів ЗМІ

Китайська та українська мови належать до різних мовних груп, різниця полягає в тому, що китайська – аналітична, а українська - синтетична. В китайській мові дуже важливу місію для передачі змісту грають не закінчення, а порядок слів в реченнях. Різниця в будові мов є головною труднощю при перекладі текстів.

Синтаксис є ключовою категорією китайської мови. Часткові мовні приналежності в конкретному контексті ідентифікуються лише синтаксичною позицією. Всяке «основне» значення не має сенсу, якщо синтаксис стверджує інше. Ван Лі - китайський графік використав теорію третьох рангових слів, взяту від датського дослідника Отто Єсперсена(1951). Він стверджує, що поняття частин мови можна розглядати на прикладі окремого слова, поза контекстом, оскільки в синтаксичному контексті існуватиме лише ранг. В такому випадку,

ми можемо стверджувати, що в китайській мові морфологія займає нижче місце ніж синтаксис.

Через синтаксис часто розкриваються культурні та психологічні якості конкретних користувачів мови (Wang Li, 1989). Варто зазначити, що робота Лі Цзінсі також розглядає питання синтаксису над морфологією, а Гао Мінкай(1991) захищає ту саму позицію у своїй праці «Теорія граматики китайської мови / 汉语语法论». Таким чином, слова в китайській мові можуть змінюватись з однієї частини мови в іншу лише на основі їх синтаксичної позиції в реченні.

Л. Бархударов (1975) класифікує наступні види граматичних трансформацій: перестановки, заміни, доповнення, пропуски, які рідко зустрічаються «в чистому вигляді» на практиці, вони часто поєднуються між собою і мають складні, комплексні трансформаційні ознаки. Примітно, що дослідник акцентував увагу про заміну та перестанову, як основи синтаксичної трансформації. Заміна — це метод перекладу, який перетворює граматичну одиницю в оригінальному тексті на одиницю перекладу з іншим граматичним значенням. Перестанова - зміна положення (порядку) мовних елементів у тексті перекладу порівняно з оригіналом. Такими елементами є слова, фрази, другорядні та головні речення та цілі речення. Синтаксичні та лексичні трансформації часто пов'язані з додаванням зайвих слів або, навпаки, пропуском деяких елементів. Тому пропуски й доповнення часто вживаються разом з іншими видами синтаксичних трансформацій, найчастіше замінюючи частини мови.

Потреба в доступності та зрозумілості текстів мас-медіа зумовила таку характерну їх особливість, як спрощенність граматичних конструкцій. В текстах публіцистичного стилю можна побачити вплив різних стилів мови: розмовного стилю, офіційно-ділового стилю, наукового, художнього тощо. Доказом цього є граматична та лексична складова текстів ЗМІ. Характерною рисою публіцистичного стилю від розмовної мови є відносна ускладненість та впорядкованість граматики. Також, в одночас, в деяких випадках, дозволяється вживання більш вільної та абстрактної лексики порівнянно з офіційно-діловим

та науковим стилями. В більшості випадків, речення текстів ЗМІ оформлені граматично правильно та завершені за смыслом, у них можна зустріти характерні для книжкових стилів конструкції – дієприслівникові та прислівникові звороти. Використання яких, є типовим для китайських суспільно-політичних текстів, на відміну від текстів ЗМІ українською мовою, де такі звороти зустрічаються рідше. З іншого боку, на відміну від книжкових стилів, у публіцистичних текстах переважають типові для мовлення особові форми дієслів. Оскільки розмовні синтаксичні конструкції найбільш лаконічні та ємні, їх дуже часто використовують у політично-суспільних текстах. Для адекватного перекладу дуже важливо знати та розуміти різницю між синтаксичною структурою китайських та українських речень. Китайській мові притаманний чіткий порядок слідування членів речення, практично за кожним із них закріплено своє місце. У той час як, в українській мові порядок розположення слів відносно вільний.

我们必须坚持解放思想、实事求是、与时俱进、求真务实，一切从实际出发，着眼解决新时代改革开放和社会主义现代化建设的实际问题，不断回答中国之问、世界之问、人民之问、时代之问，作出符合中国实际和时代要求的正确回答，得出符合客观规律的科学认识，形成与时俱进的理论成果，更好指导中国实践。（习近平，2022）

Ми обов'язково повинні продовжувати з відкритою свідомістю, реалістично підходити до справи, крокувати в ногу з часом, прагнути істини і займатися практичними справами, при цьому у всьому виходити з реальності та зосереджуватися на вирішенні практичних питань, що виникають у нову епоху в ході здійснення реформ, відкритості та соціалістичної модернізації. Ми повинні своєчасно реагувати на питання, поставлені Китаєм, світом, народом та епохою, дати правильні відповіді, що відповідають реаліям нашої країни та вимогам епохи, зробити наукові висновки, що відповідають об'єктивним закономірностям, отримати теоретичні результати, що відповідають віянням часу, щоб за їх допомогою ще ефективніше керувати практичною діяльністю у Китаї.

У творах китайської публіцистики використовуються майже всі структурно-семантичні типи та різновиди складних речень. Наслідком цього є широке використання службових слів як мови байхуа, так і мови веньянь, що у сукупності утворюють розгалужену систему засобів та прийомів синтаксичного зв'язку.

Розглянута вище речення китайською мовою здається надто складною для розуміння українського читача, оскільки містить у собі довгий перелік однорідних членів, тому перекладач спростив його, розділивши на два самостійних граматично повних речення.

美方此举罔顾 40 年来中美经贸合作互利共赢的本质，罔顾两国业界的呼声和消费者的利益，不利于美国国家利益，不利于中国国家利益，也不利于全球经济利益。（Anonymous, 2022）

«США не звернули увагу на взаємовигідну природу торгівельно-економічної співпраці Китаю та США в останні 40 років, проігнорували заклики ділових кіл та інтереси споживачів двох країн. Ці заходи не принесуть користі державним інтересам США, державним інтересам Китаю. Крім того, вони завдадуть шкоди інтересам усієї світової економіки». В цьому приклад ми спостерігаємо використання штампу 不利于 bùlì yú "приносити користь". Характерною рисою для синтаксису в публіцистиці є вживання риторичних побудов (паралельні конструкції, запитальні та оклику речення). Безумовно, основна функція синтаксису полягає у виділенні будь-якої інформації, щоб підкреслити значущість та протиставити її якійсь точці зору. Виразність тексту може досягатися різними синтаксичними засобами. Наприклад, за допомогою повторів.

Повтор 不利于 у значенні «не принесе користі» надає реченням експресивності, що має звертати та прикутувати до себе увагу. В наведеному реченні також вживається прийменник більш високого стилю 此 – «такий, цей», який найчастіше використовується у книжкових стилях. Термінологічне словосполучення 经贸合作互 «торгівельно- економічне співробітництво»,

业界«професійні сфери», 国家利益 «державні інтереси», 全球经济 «глобальна економіка» є повністю еквівалентними термінами, у зв'язку з чим не потребують трансформацій. Для перекладу даного речення була використана граматична трансформація – членування речення. Крім того, остання частина китайського речення, після членування стала окремим реченням: «Крім того, вони завдадуть шкоди інтересам усієї світової економіки». У цьому реченні перекладач застосував ще одну лексико-граматичну трансформацію – антонімічний переклад. Оригінал у дослівному перекладі виглядав би так: «також не принесе користі глобальній економіці».

共同努力把我们生于斯、长于斯的这个星球建成一个和睦的大家庭，把世界各国人民对美好生活的向往变成现实。(Anonymous, 2022)

«Разом докладати всіх зусиль, щоб перетворити нашу рідну планету, на якій ми народилися і вирости, у велику гармонійну сім'ю, а прагнення народів усіх країн до прекрасного життя – на реальність». У китайських реченнях часто використовується інверсія, яка дає можливість в першочергово акцентувати увагу на головній думці автора. Словосполучення 我们的这个星球 «нашу планету» було винесено вперед за допомогою інверсії, яка утворюється за допомогою службової частки 把. Ця частка при перекладі чи осмислені читачем матеріалу, дозволяє ставити вперед іменники, на які читачеві потрібно звернути свою увагу. Інверсійний порядок вживання слів дозволяє зосередити увагу реципієнта у реченні на головній темі повідомлення. Однак при перекладі інверсія втрачається. Автор перекладу для зв'язності речення додав сполучник «щоб» – додавання. Вираз 变成现实 «перетворити на реальність» у китайському публіцистичному тексті є клішованим.

В китайських суспільно-політичних текстах також додаткова «емфазивність» може утворюватися за рахунок використання конструкцій з підсилювальними частинками. Наприклад, конструкція «是..的», всередині якої, зазвичай, розміщаються слова і словосполучення, які хочуть виділити.

我们应该坚持世界是丰富多彩的、文明是多样的理念，让人类创造的各种文明交相辉映。（党建网微平台，2022）

«Нам необхідно дотримуватися концепції багатства та багатогранності світу, ідеї мультикультуралізму, щоб своєю різноманітністю культури доповнювати красу один одного». В цьому прикладі виділяється 丰富多彩 «багатий і різнобічний», сталий вираз, який часто можна зустріти на сторінках китайських видань чи в промовах Сі Цзіньпіня, його переклад є повністю еквівалентним. Фразеологізм 交相辉映 «доповнювати красу один одного» не має еквівалента в українській мові, тому його було перекладено дослівно.

我们只能认为，这种“困惑”是装出来的，今天对这个感到“困惑”，明天对那个表达“困惑”，无非是想制造、利用国际舆论抹黑中国形象，同时为西方的对外攻击行为寻找正当性和合理性。（林涛，2022）

Ми можемо лише здогадуватися, що така «стурбованість» є наіграною. «Стурбованість» щодо цього сьогодні та висловлення «стурбованісті» щодо іншого завтра — це не що інше, як спроба створити та використати міжнародну громадську думку для дискредитації іміджу Китаю, а також водночас пошук легітимності та раціональності для зовнішніх атак Заходу». Для сучасної китайської публіцистики досить звичайним є використання подвійного заперечення 双重否定. У даному уривку використано подвійне заперечення 无非是, яке відноситься до ефективного способу синтаксичної експресивності. Термінологічне словосполучення 国际舆论 «думка міжнародної громади» є повністю еквівалентним словосполученням, тому немає необхідності трансформувати його.

Також слід зазначити використання графічних засобів передання емотивності в слові “困惑” за для надання слову сатиричного відтінку.

Не слід забувати про безпосередню граматичну роль службових слів у публіцистичних текстах. Наприклад, прийменники, більшість яких взята з книжкових стилів, є запозиченням з веньяна. Прийменники виступають як засіб

синтаксичного підпорядкування в реченнях і словосполученнях (Є. І. Діброва, 2009). Публіцистичному стилю притаманне вживання таких службових слів як: прислівник 如此 «так, таким чином», службове слово, що відокремлює попереднє визначення від наступного визначення 之, прислівник 而已 «і тільки», прийменник 以, прийменник 由 «з; від; через», займенник 之, присвійний займенник 其, показник визначення до дієслівного присудка 而, 者 «той, хто; той, який; те, що», це «той, кого; все те, якого», 则 «(якщо) ... то», показник місця чи непрямого об'єкта 于.

在这种情况下，我时常在想，如果突然出现真正的全球大冲击，以美国为首的主要大国是否能够开展合作。（许聃，2022）

«У цьому контексті я часто задаюся питанням, чи зможуть великі держави на чолі зі Сполученими Штатами розвивати співпрацю, якби раптом сталася насправді глобальна криза». У словосполученні 以。。。开展合作 «розвивати співпрацю» прийменник 以 висловлюється у вигляді чого, за допомогою чого здійснюється дію, що стоїть після цього прийменника. Тут при перекладі я застосував модуляцію в 全球大冲击, оскільки дослівний переклад був би «не втрачаючи звичайних позицій».

报告显示，去年，中国与“一带一路”国家进出口总额实现较快增长，达到 14403.2 亿美元，高于中国整体外贸增速 5.9 个百分点，占中国进出口贸易总额的 36.2%。（小林，2022）

«Згідно з документом, минулого року досить швидке зростання було зафіксовано у зовнішньоторгівельному обороті між КНР та країнами «Одного поясу, одного шляху», показник досяг \$1440,32 млрд., що на 5.9 в.п. вище загального темпу зростання зовнішньоторгівельного обороту КНР, що становить 36.2% від сукупного обсягу». 高于 «вище ніж» - у цьому реченні прийменник 于 показує перевагу. Перекладач перед «вище» додав сполучник «що», щоб уникнути ускладнення структури речення. Варто також відзначити, що показники грошових сум були переведені на систему обчислення, прийняту в

мові перекладу і замість крапки стоїть кома при написанні дробових чисел. Також відсотки в китайській мові можуть позначатися письмово 百分之 або знаком %, у цьому реченні був використаний символ відсотка як і в мові перекладу. Термінологічне поєднання 百分之 «відсотковий пункт» є повністю еквівалентним, автор при перекладі використовував його скорочену загальноприйнятну форму «в.п».

Назву політичної програми “一帶一路” було перекладено дослівно так, як вона вже давно закріпилася при перекладі українською мовою як "Один пояс, один шлях". Термінологічне словосполучення 进出口总额 «загальний обсяг експорту та імпорту» або «товарообіг» є повністю еквівалентним словосполученням.

习近平总书记近日在广东考察时指出，“实践证明，改革开放道路是正确的，必须一以贯之、锲而不舍、再接再厉”。中国缘何走上改革开放之路？
(王力, 2022)

«Генеральний секретар Сі Цзіньпін під час своєї нещодавньої перевірки в Гуандуні зазначив, що, як показала практика, вихід Китаю на шлях політики реформ та відкритості був вірним рішенням, слід неухильно і вірно дотримуватися цього шляху. З якою метою ми ступили на шлях реформ та відкритості?»

Тут функцію присвійної частинки виконує 之 (показник з веньянь), замість частки 的, що зазвичай використовується в сучасній китайській мові. Словосполучення 改革开放之路 – «шлях політики реформ та відкритості» дуже часто зустрічається в політичних промовах партії Китаю та суспільно-політичних газетах, у зв'язку з чим його переклад є повністю еквівалентним. Топонім 广东 Гуандун є повністю еквівалентним словом. Термінологічне словосполучення 总书记 «генеральний секретар» є повністю еквівалентним, жодних трансформацій не застосовувалося. Висновок 实践证明 «як показала практика», який давно втратив свої художні властивості, є штампом газетної

лексики, що часто вживається, в обох мовах, тому словосполучення є повністю еквівалентним.

亚投行和“一带一路”，都是由中国政府发起的，我把它们比喻为一个飞机的两个引擎，它们有联系，但是又互相独立。（张宁 李，2022）

«АБІІ та «Один пояс, один шлях» були засновані урядом Китаю, я порівнюю їх із двома двигунами одного літака, вони пов'язані між собою, але, як і раніше, є незалежними».

У цьому реченні службове слово 由 виконує функцію пасиву, що у розмовній мові та в інших стилях створюється за допомогою 被. 由中国 – «урядом Китаю», після 由 зазвичай ставиться об'єкт, за допомогою якого виконується дію.

Переклад 亚投行 (Азіатський банк інфраструктурних інвестицій) «АБІІ» вже зустрічався у розгорнутій формі, тому перекладач використовує лише його аббревіатуру.

Явне порівняння 一个飞机的两个引擎 у цьому реченні яке було перекладено буквально "двома двигунами одного літака".

Дуже часто у суспільно-політичних текстах зустрічається службове слово 将, яке виконує дві функції: інверсія та здійснення дії у майбутньому.

Наприклад, 中国将积极参与全球治理体系改革和建设，践行共商共建共享的全球治理观，坚持真正的多边主义，推进国际关系民主化，推动全球治理朝着更加公正合理的方向发展。（晓东 陈，2022）

«Китай братиме активну участь у реформуванні та розбудові системи глобального управління, стимулюватиме впровадження спільного обговорення та побудови світового управління, твердо притримуючись ідеї справжньої багатосторонності, сприятиме демократизації міжнародних відносин та стимулюватиме більш справедливий та раціональний розвиток міжнародного економічного та політичного порядку». У даному випадку 将 позначає майбутній час, 中国将积极参与全球治理体系改革和建设 – «Китай братиме активну участь у реформуванні та розбудові системи глобального управління» досить часто таку

функцію також виконує 未来 У словосполученні 参与 «брати участь», 与 у даному випадку, виконує функцію прийменника. Термінологічне словосполучення притаманне політичним заявам та виступам 全球治理 «глобальне управління» в нашому випадку перекладено повністю еквівалентно. Вираз 推动发展 «стимулювати розвиток» у китайському публіцистичному стилі теж став кліше. У цьому реченні було застосована лише одна трансформація – опущення слова «стимулювати, направляти» перед 发展.

Висновки до розділу 3

В третньому розділі було розглянуто лексико-граматичні особливості перекладу публіцистичних текстів з прикладу статей у межах китайського новинного дискурсу. Вибрані нами тексти відносяться до публіцистичного функціонального стилю і є вираженням думки політичної еліти в газетних статтях, політиків в процесі полеміки або обговорення, промов перед партією, характеристики взаємовідносин двох країн та їх співпраці, виклад економічних програм, що проводяться в країні.

Проаналізувавши тексти з наведеної тематики, нами було встановлено, що для китайських суспільно-політичних текстів характерно:

- 1) стильова контамінація (вживання веньянізмів з байхуа, вживання прийменників книжкових стилів у пресі);
- 2) ускладнення синтаксичної структури речення(однорідними членами речення);
- 3) явище синтаксичної транспозиції;

Аналізуючи тексти китайської публіцистики, можна дійти висновку у тому, що суспільно-політичної лексика є однією з мікросистем, яка входить у словниковий склад сучасної китайської мови.

У текстах публіцистичного стилю обох мов часто використовуються газетні кліше, лексичні та синтаксичні засоби виразності, фразеологізми.

Переклад китайських суспільно-політичних текстів насамперед вимагає від перекладача знань у політиці та політичній програмі, яку проводить Китай, оскільки публіцистика охоплює майже всі сфери суспільства. Крім того, основні труднощі перекладу полягають в термінах та термінологічних словосполученнях, яких з розвитком науки і техніки стає більшою.

Більша частина термінів публіцистичних текстів мають відповідники в українській мові, але є випадки, коли необхідно зробити перетворення і застосувати перекладацькі трансформації, тому що є мала частина термінів, які відносяться до напівеквівалентного типу, тому що вживаються не тільки в суспільно-політичній сфері, але і в інших. Необхідність контекстуального аналізу насамперед визначається полісемією деяких термінів або його компонентів, які в інших стилях можуть функціонувати як загальноживані слова.

Щодо синтаксису публіцистичного стилю можна сказати, що він значною мірою націлений на відтворення конструкцій розмовної мови. Це пояснюється вимогою загальнодоступності. Крім того, розмовні синтаксичні конструкції найбільш лаконічні, ємні, виразні. Особливим для них є використання рамкових конструкцій, утворених за допомогою прийменників, що надає чіткості виразів. Речення китайських суспільно-політичних текстів дуже часто ускладнені за допомогою однорідних членів речення та прикметниковими, дієприкметниковими зворотами.

При аналізі граматичних особливостей перекладу було виявлено наступні перекладацькі трансформації:

- 1) граматична заміна – 1 випадок;
- 2) пояснення – 1 випадок;
- 3) граматичне членування – 2 випадки;
- 4) модуляція – 2 випадки;
- 5) антонімічний переклад – 2 випадки;
- 6) додавання – 2 випадки;
- 7) опущення – 2 випадки;

8) уподібнення – 2 випадки.

Найважчим аспектом перекладу китайського публіцистичного тексту є синтаксична структура мови, оскільки порядок членів речення суворо фіксований, перекладачеві майже в кожному випадку доводиться застосовувати перекладацькі трансформації.

ВИСНОВКИ

Переклад – це складний процес, який вимагає від перекладача не тільки лінгвістичних знань, як, наприклад, способи перекладу, володіння функціональними стилями, термінологією, а й екстралінгвістичних таких як знання галузі перекладу, історії країни та її побуту.

В цій магістерській роботі було охарактеризовано публіцистичний стиль, вивчено його лексичні та граматичні особливості в українській та китайській мовах.

Взаємозв'язок мови, політики та суспільства очевидний, оскільки за допомогою мови діячі політики можуть доносити свої ідеї, використовуючи певну лексику, властиву тій чи іншій країні, залежно від її історичних реалій та традицій. У публіцистичному стилі найбільшу частину текстів становлять суспільно-політичні, оскільки вони займають провідну роль в нашому житті.

У вступі нами було встановлено наші завдання, які мали допомогти нам у досягненні мети даного дослідження.

У першому розділі нами було описано ситуацію, що склалася у сфері ЗМІ на даний момент, а також виявлено особливості, властиві сучасним онлайн-ЗМІ. Серед характерних рис онлайн-ЗМІ, що виокремлюють їх від традиційних, нами були виділені наступні шість: моментальність, гіпертекстуальність, інтерактивність, мультимедійність, потенційна необмеженість аудиторії та стійкість інформації. У рамках вирішення першого завдання у параграфі 1.2 було детально розглянуто особливості мови ЗМІ. Тексти ЗМІ характеризуються високим ступенем стандартизації мови, насиченістю реаліями та поєднанням лексики різних стилів.

У другому розділі було розглянуто основні сучасні підходи у вивченні текстів ЗМІ сучасної китайської мови та була розроблена комплексна методика аналізу текстів ЗМІ.

У третьому розділі було проведено аналіз 1 доповіді Сі Цзіньпіня на XX Національному з'їзді КПК обсягом 32460 ієрогліфів та 14 повідомлень новин, загальним обсягом понад 600 ієрогліфів, опубліковані на найбільш відвідуваних інтернет-сайтах новинного характеру китайського сегменту мережі інтернет: Xinhuanet.com (приблизно 8,5 млн відвідувачів за місяць), ChinaPictorial.cn (приблизно 7,8 млн відвідувачів за місяць), People.com.cn (приблизно 6,8 млн відвідувачів за місяць), ChinaDaily.com (приблизно 6,4 млн відвідувачів за місяць), China.com.cn (приблизно 4,9 млн відвідувачів за місяць). На основі аналізу було виявлено характерні особливості здійснення перекладу текстів мас медіа. Ключовими особливостями, властивими для текстів даної тематики є часті перекладацькі деформації, тенденція до дослівного перекладу при передачі прямої мови, використання великої кількості прийомів граматичних трансформацій та різних видів конкретизації.

Виконання поставлених завдань дозволяє зробити висновок, що основна мета даної роботи є досягнутою.

Результати дослідження можуть бути застосовані при розробці теоретичних курсів з перекладу з китайської мови на українську, а матеріали дослідження можуть бути використані як доповнення до навчального посібника під час навчання студентів суспільно-політичного перекладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Anonymous, A. (2022). 习近平会见俄罗斯总统普京. 重要新闻_中华人民共和国外交部. Retrieved November 17, 2022, from https://www.fmprc.gov.cn/zyxw/202209/t20220915_10766653.shtml
- Anonymous. (2022). 如何理解只有构建人类命运共同体才是人间正道?.
【【学"习"问答】千秋伟业强基石--如何理解只有构建人类命运共同体才是人间正道?】- 国家发展和改革委员会 Retrieved November 17, 2022, from https://www.ndrc.gov.cn/fggz/fgjh/djzc/202206/t20220630_1329703.html?code=&state=123
- Anonymous. (2022). 搞贸易胁迫终将利义尽失-新华网 Retrieved November 17, 2022, from http://www.xinhuanet.com/world/2018-04/04/c_1122638979.htm
- Anton Troianovski, Keith B. (2022, September 16). 习近平对乌克兰战争的"担忧"凸显中俄关系局限性. The New York Times. Retrieved November 17, 2022, from <https://cn.nytimes.com/world/20220916/putin-china-ukraine/>
- Bandurski, D. (2010). *Who is „Zheng Qingyuan“?*. China Media Project. Hong Kong: University of Hong Kong Journalism & Media Studies Centre.
- BBC. (2006, March 17). *Asia-Pacific | china jails teacher for net essay*. BBC News. Retrieved November 17, 2022, from <http://news.bbc.co.uk/2/hi/asia-pacific/4815950.stm>
- Bell, A., & Garrett, P. (2005). *Approaches to media discourse*. Blackwell.
- Big Chinese-Russian Dictionary. (n.d.). Retrieved from <https://bkrs.info/>.

- Campbell, C. (2017). *World Press Trends 2017. Frankfurt: WAN-IFRA*. Retrieved from <https://books.google.com.ua/books?id=7otLDwAAQBAJ&pg=PA175&lpg=PA175&dq=Campbell,+Cecilia.+2017.+World+Press+Trends+2017.+Frankfurt :+WAN-IFRA.&source=bl&ots=NeeFpeSYkb&sig=ACfU3U39okBC-T1tEbMANU2cBmhrc1aJ6Q&hl=ru&sa=X&ved=2ahUKEwiHxJWym-3qAhUH0aYKHe64D6EQ6AEwEXoECAoQAQ#v=onepage&q=Campbell%20Cecilia.%202017.%20World%20Press%20Trends%202017.%20Frankfurt%20WAN-IFRA.&f=false>.
- Chinese Phraseology Dictionary. (1989). Pekin: Beijing: People's Publishing House.
- Ci, C. (2021). *China has 1.032 billion internet users, 73.0% penetration rate*. Global Times. Retrieved November 17, 2022, from <https://www.globaltimes.cn/page/202202/1253226.shtml>
- Deng, Ya., & Liu, R. (1989). *Language and Culture*. Beijing: Foreign Language Teaching and Research Press.
- Dong, J. (2022, May 18). *China's internet censors try a new trick: Revealing users' locations*. The New York Times. Retrieved November 17, 2022, from <https://www.nytimes.com/2022/05/18/business/china-internet-censors-ip-address.html>
- Ebrey, P. B. (2010). *The Cambridge Illustrated History of China*. Washington: University of Washington. Eilders, Ch. (2016, January 04). Print Media. Retrieved from <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1002/9781118541555.wbiepc193>.
- Ellis, R., Hunt, K., & Ullah, Z. (2016, March 7). *Two missing Hong Kong Booksellers return from China*. CNN. Retrieved November 17, 2022, from <https://edition.cnn.com/2016/03/04/china/hong-kong-bookseller-returns-home/>

- Esarey , A. (2006). *Speak No Evil. Mass Media Control in Contemporary China* .
Washington, D.C.: Freedom House.
- Erofeeva, I., & Ushnikova, O. (2017, December). *Media Text Energy as Collective Cultural Memory Reflection. Lege Artis. Language Yesterday, Today, Tomorrow*. The Journal of University of SS Cyril and Methodius in Trnava, II(2), 1-46.
- Frolova, O. P. (1981). *Word Formation in the Terminological Vocabulary of the Modern Chinese Language*. (M. I. Cheremisina, Ed.). Novosibirsk: Science. Siberian branch.
- Gitter, D., & Fang, L. (2018). *The Chinese Communist Party's Use of Homophonous Pen Names: An Open-Source Open Secret*. *Asia Policy*, 25(1), 69- 112.
- Guo, Ch., & Liu, F. (1997). *A Dynamic Research into L1 Influence on L2 Writing*. *Modern Foreign Language*, 4, 30-38.
- Hovhannisyán, H., Hovhannisyán, H., & Petrosyan, A. (2018). *Young Professionals' Labour Market Integration Issues in Armenia: A Case Study with Special Reference to Alumni of Armenian State WISDOM 1(17)*, 2021.
- Khamatova, A. A. (1981). *Homonyms in Modern Chinese*. Vladivostok: Far Eastern State University.
- Klabbers, J. (2009). *Treaty Conflict and the European Union*. Cambridge: Cambridge UP.
- Klyenin, I. D., & Shchichko, V. F. (1978). *Leksikologiya i frazeologiya kitaiskogo yazyka (Chinese Lexicology and Phraseology: A Lecture Course, in Russian)*. Moscow: Military Institute of Foreign Languages.
- Korolova, T., & Aleksyeyev, O. (2018). *Osoblyvosti perekladu tradytsijnoho kytajs'komovnoho medychnoho dyskursu ukrayins'koyu ta anhlijs'koyu movamy (Specificities of Translating Traditional Chinese Medical Discourse into Ukrainian and English, in Ukrainian)*. Scientific Research Issues of South

- Баранник, Д. Х. (1983). In *Актуальні проблеми дослідження мови масової інформації* (pp. 13–17). essay.
- Баранов, О. А. (2012). *Правове регулювання Змі, що використовують Інтернет-технології*. .
- Бархударов, Л. С. (1975). *Язык и перевод*.
- Бодуэн де Куртенэ, И. А. (1960). *Избранные труды по общему языкознанию*. Москва: АН СССР.
- Вебер. (1990). *Протестантская этика и дух капитализма: избранные произведения*. .
- Войцехович, В. О. (2006). *Енциклопедія Сучасної України : енциклопедія*.
- Воротникова, Ю. С. (2005). *Реализация новостного дискурса в электронных новостных Сми*.
- Гейбатова, Н. А. (2016). *Особенности перевода общественно-политического лексикона*. СПб.: Свое издательство.
- Горелов. (1979). *Стилистика сучасної китайської мови*. Просвітництво.
- Грицай, І. С. (2013). *Засоби масової інформації як окремий підстиль публіцистичного стилю*.
- Грицай. (2012). *Вплив контексту на переклад термінів у творах художньої літератури та Змі*. Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"].
- Гумбольдт, В. (1985). *Язык и философия культуры*. Москва: Прогрес.
- Діброва, Є. І. (2009). *Сучасна українська мова*. Київ.

- Дейк , Т. А. (2000). *Язык. Познание. Коммуникация*.
- Дудик, П. С. (2005). *Стилістика української мови : навч. посіб. .* Видавничий центр «Академія».
- Занковец, О. В. (2016). *Особенности перевода общественно-политических текстов на лексическом уровне .* Минск.
- Кармайкл, Ф. (n.d.). *Сетевые фейки и китайская пропаганда*. BBC News Русская служба. Retrieved November 17, 2022, from <https://www.bbc.com/russian/features-58102278>
- Кола, Д. (2001). *Политическая социология .* М.
- Костенко, Н. (2003). *Досвід контент-аналізу: моделі та практики*. К.: Центр вільної преси.
- Ленгшоу, Д. О. (2002). *Філософський енциклопедичний словник* (В. І. Шинкарук). Київ : Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України : Абрис.
- Микоян, А. С. (2003). *Проблемы перевода текстов Сми .*
- Нелюба, А. М. (1997). *Теорія і практика ділової мови .* Акта.
- Пилинський, М. М. (1990). *Взаємодія художнього і публіцистичного стилів української мови*. «Наукова думка».
- Пономарів, О. Д. (2000). *Стилістика сучасної української мови: Підручник* (3rd ed.). Тернопіль: Навчальна книга - Богдан.
- Потебня, А. А. (1958). *Из записок по русской грамматике*. Москва: Учпедгиз.
- Про інформацію: Закон України від 02.10.92 р. № 2657-ХІІ (1992).

Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : Закон України від 16.11.92 р. № 2782-ХІІ (1993).

Савченко, О. В. (2006). *Мас-медіа* (І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін.) Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України.
from
http://esu.com.ua/search_articles.php?id=64254

Сердь, Д. (1986). *Классификация иллюстративных актов* . Москва.

Середницька, Г. В. (2016). *Опорні конспекти Тема Хі. Засоби Масової Інформації Види та функції засобів масової інформації* . Людина і світ.

Сосюр, Ф. де. (1998). *Курс загальної лінгвістики*. (А. Корнійчук, К, Тищенко).
Основи.

СТИШОВ, О. А. (2003). *Українська лексика кінця Хх століття (на матеріалі мови засобів масової інформації)* . монографія .

Чжун, В. (2009). *Учебное пособие для подготовки переводчиков-синхронистов*. Пекин. Пекин.

Шимко, Л. (n.d.). *Культура русской речи. Функциональные стили русского литературного языка*.

党建网微平台. (n.d.). *用文明交流交融破解“文明冲突论”*

习近平：用文明交流交融破解“文明冲突论”---党建网 Retrieved November 17, 2022,
from

http://www.dangjian.com/shouye/dangjianyaowen/202209/t20220922_6478564.shtml

吕佳珊 (n.d.). *欧洲“囤气”过冬，美国趁火打劫 (环球热点)*. 中国日报网 Retrieved

November 16, 2022, from

<https://china.chinadaily.com.cn/a/202211/03/WS636353aba310817f312f44aa.html>

夏榕 (2022, September 18). *要听解说的- 普京竟然承认习近平对乌克兰的“担忧”*

美解解弦外之音 RFI. Retrieved November 17, 2022, from

<https://www.rfi.fr/cn>

小林 (2022). *我国与“一带一路”国进口增速超出口*

我国与“一带一路”国进口增速超出口走出去公共服务平台. Retrieved November 17, 2022, from

<http://fec.mofcom.gov.cn/article/fwydyl/zgzx/201805/20180502740154.shtml>

张宁李 (2022). *亚投行在“一带一路”建设中的独特角色* 人民画报

亚投行在“一带一路”建设中的独特角色 Retrieved November 17, 2022, from

http://www.rmhb.com.cn/zt/ydyl/202209/t20220920_800307170.html

晓东陈 (2022). *陈晓东大使在南非主流媒体发表署名文章*

《携手谱写构建人类命运共同体的崭新篇章》. Retrieved November 17, 2022, from

http://za.china-embassy.gov.cn/dshd/202211/t20221109_10875307.htm

林涛 (2022). *多国代表等候中方代表团，背后是人心所向* _新闻频道_央视网(cctv.com).

Retrieved November 17, 2022, from

<https://news.cctv.com/2022/09/26/ARTI2AlGnF7Rr88fnz3xgNpD220926.shtml>

- 海美 (2018). 解码‘习式语言’三大秘诀 形象比喻、俗文俚语、诗文引用 Retrieved November 17, 2022, from <http://cpc.people.com.cn/xuexi/n/2014/1126/c385475-26097088.html>
- 王力 (2022). 习近平新时代中国特色社会主义思想指引中国特色社会主义道路越走越宽广-- 理论 人民网 Retrieved November 17, 2022, from <http://theory.people.com.cn/n1/2018/1108/c40531-30389175.html>
- 罗萌 (2022). 泽连斯基：乌克兰40%能源基础设施已遭破坏 _ 新闻频道_央视网(cctv.com). Retrieved November 17, 2022, from <https://news.cctv.com/2022/11/02/ARTIw9mspSopP50XJ4X7oMBV221102.shtml>
- 罗萌 (n.d.). 安全局势导致经济下滑 乌克兰商业前景恶化 _ 新闻频道_央视网(cctv.com). Retrieved November 17, 2022, from <https://news.cctv.com/2022/11/01/ARTIh74FCOJgCY48aunBNwbI221101.shtml>
- 舒靓 (n.d.). 李克强同德国总理朔尔茨举行会谈 中国日报网 Retrieved November 17, 2022, from <https://cn.chinadaily.com.cn/a/202211/05/WS6365a1a3a310ed1b2aca59e1.html>
- 许聃 (2022). 独家撰文 | 英国前首相顾问：中国有一种思维西方很缺乏 中国日报网 Retrieved November 17, 2022, from <https://cn.chinadaily.com.cn/a/202211/13/WS6370f938a3109bd995a4fbe2.html>

近平 习. (2022). 习近平：高举中国特色社会主义伟大旗帜 为全面建设社会主义现代化国家而团结奋斗——在中国共产党第二十次全国代表大会上的报告. Retrieved 2022, from http://www.cdht.gov.cn/cdht/c148374c/2022-10/31/content_4b6904a1f4244865bcedd9fdd8a021b6.shtml.

АНОТАЦІЯ

现代大众媒体的能力正在迅速跟上技术进步的步伐。大众媒体不再局限于一种特定的预先准备好的信息传播渠道。互联网的发展导致了网络大众媒体的出现，它结合了所有其他类型大众媒体的优点。现代在线大众媒体具有许多鲜明的特征，例如：即时性、多媒体性、超文本性、出版物在提供信息方面的观点稳定性、潜在的无限受众和互动性。大众媒体结构的变化导致信息传输中使用的语言发生变化。

互联网的迅速普及意味着最初没有参与其中的个人被纳入信息交换过程。这个过程导致不同语言风格不可避免的趋同。现代大众媒体语言的特点是高度标准化、表现力和地道性，以及对文化和社会现实的饱和。新闻文章的文本具有明确的特定结构，这是对六个基本新闻问题的回答：发生了什么？在哪里？什么时候？谁参加了？为什么会这样？它是如何发生的。互联网作为人们获取信息的主要来源的出现给中国政府带来了一些问题。为了控制国内的言论，中国当局正在大力审查互联网。与此同时，中国正在大力投资媒体，以维护开放国家在世界舞台上的形象。新华社是中国共产党的宣传喉舌。它的权力包括审查和控制当地媒体。新闻文章的翻译并不总是与另一种语言内容的简单翻译有关。为了获得外交政策文本的翻译特征，有必要求助于一个系统，该系统可以确定源文本和翻译文本的等价程度。这样的系统就是翻译转换和变形的系统，本文第二部分将借助该系统对新闻文本及其翻译进行分析。

翻译是一个复杂的过程，译者不仅需要语言知识，如翻译方法、功能风格、术语的掌握，还需要语言以外的知识，如翻译领域的知识、国家的历史和生活方式。

在这篇硕士论文中，描述了新闻风格，研究了乌克兰语和汉语的词汇和语法特征。

语言、政治和社会之间的关系是显而易见的，因为在语言的帮助下，政治家可以根据其历史现实和传统，使用特定国家特有的特定词汇来传达他们的

想法。在新闻风格中，大多数文本都是社会政治的，因为它们在我们的生活中占据主导地位。

在引言中，我们设定了我们的任务，这些任务应该帮助我们实现这项研究的目标。

在第 1.1 段中，我们描述了大众媒体领域的现状，以及现代在线大众媒体的特征。在网络大众媒体区别于传统媒体的特征中，我们挑出了以下六点：即时性、超文本性、交互性、多媒体、潜在的无限受众和信息的持久性。作为解决第 1.2 段第一项任务的一部分，详细考虑了大众媒体语言的特征。大众传媒文本的特点是语言高度标准化、现实饱和、不同风格的词汇组合。

在第二章中，研究了现代汉语大众媒体文本研究的主要现代方法，并发展了一种复杂的大众媒体文本分析方法。

第三章分析了 14 篇以中国国际关系为题的新闻文章和习近平在中共二十大上的讲话文本。在此基础上，揭示了大众传媒文本翻译的特点。本题文本的主要特点是翻译变形频繁、直接引语传递有直译倾向、大量使用语法转换技巧、规范类型多样。

完成分配的任务让我们得出结论，这项工作的主要目标已经实现。

研究成果可应用于汉译乌理论课程的开发，研究材料可作为社会政治翻译专业学生培训教材的补充。